

ЛИСТ УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ „РУЂЕР БОШКОВИЋ“

СОКОЛСКЕ НОВИНЕ

Број 39, јануар 2023, година XX

20
GODINA

RUDER
BOŠKOVIC
RUDER BOŠKOVIC SCHOOL

Број 39, јануар 2023, година XX

Impresum

Издавач: Гимназија „Руђер Бошковић“

Извршни директор: Дијана Штулић

Главни и одговорни уредник: Катарина Урошевић

Ликовни уредник: Зоран Мишић

Лектор: Катарина Урошевић

Редакција: Александар Василић, Андреа

Старчевић, Нађа Весић, Лана Илић, Душан Бајец,

Маша Алвировић, Анастасија Рајковић, Анђела

Вучковић, Дора Будеч, Марко Обрадовић, Никола

Урошевић, Николина Пашагић, Божидар Василић,

Филип Димитријевић, Дамир Омрчен, Милена

Павловић, Милица Скочајић, Нена Шурлан, Јелена

Безаревић, Дарко Милетић, Азра Љујић, Ива

Спасић, Марина Миловановић и Сузана Амановић.

Насловна страна: Душан Бајец 4А

Дизајн: www.solutionstudio.rs

САДРЖАЈ

АКТУЕЛНОСТИ, КУЛТУРА, ЈАВНИ ЧАС, ИНТЕРВЈУ, КРЕАТИВЦИ, ГРАЂАНИН СВЕТА, ЕКОЛОГИЈА, СПОРТ, МАТУРАНТИ, ПСИХОЛОШКИ КУТАК, ПУТОПИСИ, КЛИКЕРИ, ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ, АЛТРУИСТА, ДР КУТАК, МУР КУТАК, БИСЕРИ, ЛИНГВИСТИЧКИ КУТАК, ДРАМСКИ КУТАК, ЗА И ПРОТИВ, РЕЧ УРЕДНИЦЕ

МИСИЈА ШКОЛЕ

Ruđer Bošković School inspires learners to become honourable, principled, knowledgeable and caring individuals, capable and willing to make considerable contribution to a local and a world-wide community.

Руђер Бошковић школа инспирише ученике да постану часни, принципијелни, образовани и обзирни људи способни и вољни да дају значајан допринос локалној и светској заједници.

РЕКЛИ СУ...

Све мане кад су у моди сматрају се врлинама.

Што је већа препрека, то је већа слава у њеном превладавању.

Нисмо одговорни за оно што урадимо, већ и за оно што не урадимо.

Људска слабост је у томе да увек хоће знати оно што уопште не жели знати.

Зрнца песка чине планине, тренуци године, а ситнице цео живот.

Приредила Анастасија Рајковић IIa

Оскар Давичо – Хана

(Син мутнога ловца)

Ја, син мутнога ловца, и видра и овца,
заvoleо сам у граду колонијалну Хану,
кћер тужнога трговца, јевреја удовца,
крај гробља што је држао бакалницу и механу.

Пробудила ме ко шуму блистави крeket ракета
и сад слеп сам за вас, зрикави шатровци.
Љубав је тако сама и тако пуна света.
Љубав је светионик и спасени поморци.

Од ње ми горе очи — жаруље сред руље,
од ње зру море и мреже, рибе и риболовци,
конопцем водопада пужу са њом јегуље
и цвркућу зликовци ко врапци и основци.

О, шта све нисам снiо и шта све нисам био
са ћоравом ћором у друштву Богословца.
И оно што нисам пио, што нисам разбио,
плаћо сам од свога детињастог новца.

Но сад волим и кад волим, волим од неба до руке
с којом ми љубав с дна мора извлачи бродоломца
и надима стројеве, оживљује сандуке
и кида решетке да челом рушим дворце,

да трагам покровце, откривам летњиковце
и небо с ког сам прстом тањир сунца скино,
кад сам сунце и кости, гробара и ровца
посло у крчму да пију девојачко вино.

Душан Бајец IVa

ДАНИ ЕРАЗМУСА 2022. У ЗНАКУ 35. РОЂЕНДАНА ПРОГРАМА

Еразмус дани одржавају се шесту годину заредом у целом свету како би се обележио успех овог програма Европске уније који већ 35 година обогаћује животе и шири видике милионима људи.

Дани Еразмуса (Erasmus Days) одржавају се 13,14. и 15. октобра 2022. године. То је годишња прослава програма Еразмус+, највећег програма Европске уније намењеног образовању, оспособљавању, младима и спорту, током које корисници програма организују разна дешавања како би представили искуства и резултате пројеката.

Ученици који су путовали у оквиру Еразмус програма у Позало, град на Сицилији, у мају ове године, представили су ђацима наше школе своја искуства и упознали их са могућностима које Еразмус програм пружа. Захваљујемо се Јани Карановић, Наталији Матић, Мии Трифуновић, Марку Штрајху, Филипу Димитријевићу и Андрији Будечу на занимљивој презентацији о пројекту „Mens Sana In Corpore Sano“ коју су припремили.

ДАБАР-ТАКМИЧЕЊЕ

Током претходне две недеље у нашој школи одржано је међународно такмичење из рачунарске и информатичке писмености за млађе и старије основце, као и средњошколце. Организује се на два нивоа, школски и републички, а конципирано је тако да кодученика развија алгоритамски начин размишљања, правилну употребу информационих технологија и њен утицај на друштво. Сви су показали одличне вештине логичког решавања проблемских задатака и допринели ширењу и популаризацији рачунарства и информатике.

EUROPEAN YOUTH PARLIAMENT

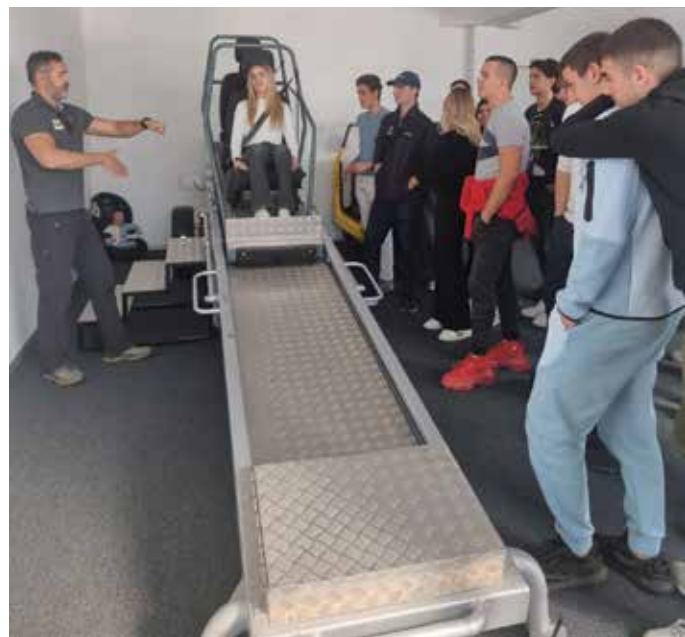
Јован Радојковић, ученик друге године гимназије био је представник наше земље на European Youth Parliament (EYP) у Осијеку од 29. септембра до 2. октобра. ЕYP је peer-to-peer едукативни програм који окупља младе људе из целе Европе како би расправљали о питањима нашег времена.

Јован је био делегат Србије који је припремао аргументе за наш комитет који се бавио утицајима на ментално здравље након пандемије. Учесници су били из многих земаља, као што су Хрватска, Грчка, Чешка и Ирска.

НАВАК 2022.

Матуранти наше школе су ове године имали прилику да посету Навак академију. Утисци су сјајни, искуство непроцењиво! Предавања која су имали прилику да чују у вези са безбедности у саобраћају, али и практични део обуке на полигону, оставио је све без текста!

ВАТРОГАСЦИ И МИ

Прваци су 21.10. гасили ватре у Руђеру. Ученици су прво саслушали предавање, потом имали симулацију евакуације и на крају гасили ватру апаратом и простирком. Предавање је одржано и у осталим разредима у гимназији.

PERSONAL PROJECT

Ученик Диплома програма, Филип Димитријевић, одржао је предавање ученицима друге године гимназије о раду на критеријуму Ц када је Personal Project у питању, а у оквиру свог CAS-а.

Филип је прошле школске године добио највишу оцену 7 на тој првој екстерној IB испитној компоненти.

ПРЕЗЕНТАЦИЈА О ПРЕЗЕНТАЦИЈИ

Ученици првог разреда су и овог петка 18.11.2022. слушали Божину презентацију о правилима доброг презентовања. Укључили су се активно и показали колико су им корисне ове вежбе којима развијају вештине доброг говора.

РАДИОНИЦЕ ЛЕПОГ ГОВОРА

Ученици првог разреда су 7.6. имали уводну радионицу лепог говора. Божидар Василић је ученике упознао са дикцијом. Важност елемената дикције: артикулације, гестикалације, динамиике, позиције, ученицима је представио на добар и пријемчив начин.

НОВИНАРИ

Освежили смо састав редакције и активно започели рад на паковању 39. броја нашег школског часописа. Имамо мноштво идеја. Једна од њих је да имамо и радијски програм на интерном разгласу у школи. Видећемо колико ће нам школске обавезе дозволити да се размахнемо.

Аутори логотипа: Александар Василић и Андреа Старчевић 16

СОЛАРНИ ПАНЕЛИ У ШКОЛИ

Школа „Руђер Бошковић“ је прва школа у Србији која је увела соларне панеле, еколошки захвалан и одржив вид производње електричне енергије. Захвални смо тиму др Љубисава Стаменића, стручњацима у области фотонапонске конверзије енергије као и ЕПС-у на сарадњи и подршци за уградњу соларних панела. Имплементација соларне електране поред очувања животне средине и обновљивих извора енергије, послужила је и као едукативни полигон за ученике наше школе

ФИЛХАРМОНИЈА

У четвртак 17. новембра, ученици наше школе имали су задовољство да присуствују проби симфонијског оркестра Београдске филхармоније. Један од најпопуларнијих концерата у сезони Београдске филхармоније посвећен је музици из познатих холивудских филмова. Имали су прилику да уживају у запањујућој музици из филмова и серија, од Хичкоковог „Психа“, преко „Звезданих стаза“, „Е.Т. ванземаљца“, „Бетмена“, „Господара прстенова“ до планетарног феномена „Игре престола“. Ове изванредне нумере биле су скоро нестварне за слушање у тако дивној атмосфери. Ученицима гимназије али и основне школе, било је веома забавно да чују њима већ познате песме на тако другачији начин. Било је то сјајно искуство а такође и поучно, млађи ученици су уз пратњу наставнице музичког имали прилику да се упознају са свакаким инструментима и да их чују на прави начин. Цео концерт, оркестар ће извести заједно са Александром Седларом у улози диригента, у петак 18. новембра на Коларцу. Исти програм биће посебно прилагођен и изведен за тинејџерску публику 23. и 24. новембра у сали Филхармоније.

Маша Алвировић IIБ

УЈКА ВАЊА

Прошле недеље ученици Диплома програма гледали су представу Ујка Вања у Југословенском драмском позоришту. Једна од најпознатијих драма Антона Павловича Чехова, овога пута у режији Егона Савина, дала је лепу прилику ученицима да се упознају са овим драмским текстом у извођењу изврсне глумачке екипе и припреми их за предстојећу обраду дела на настави.

МИРОСЛАВЉЕВО ЈЕВАНЂЕЉЕ

Од 3. децембра 2022. до 14. јануара 2023. године у Народном музеју Србије ће бити изложено Мирослављево јеванђеље, најстарија ћирилична рукописна књига. Рукопис ће за београдску публику бити доступан сваког четвртка и суботе у назначеном периоду. Музеј је четвртком и суботом отворен од 12 до 20 часова.

ПОВРАТАК НАПИСАНИХ

Одабрана група правих љубитеља књига посетила је Сајам књига 28.10.2022. Било је дивно. Осећали смо се чудесно и бескрајно задовољно што смо окружени књигама. Вратили смо се пуни утисака и богатији за неке нове наслове који ће нам обојити зимске дане.

ПОСЕТА МУЗЕЈУ ИСТОРИЈЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Ученици трећег разреда наше гимназије посетили су Музеј историје Југославије. Имали су прилику да виде Меморијални центар Јосип Броз Тито и Музеј револуције народа и народности Југославије. Кроз стручно вођење сазнали су на који начин је Јосип Броз Тито живео, са којим државницима се сусретао, како је била организована предаја штафете младости, на који начин је народ бивше Југославије доживео његову смрт и како је изгледала његова сахрана. Осим овога, ученици су посетили и поставку великог броја предмета које је Тито добијао од страних делегција и државника који су га посећивали.

МОЈА ТИ

Ученици наше школе, заједно са својим професорима су у уторак 29. новембра ишли су у позориште Атеље 212. Гледали су дивну и емотивну представу Олге Димитријевић Моја ти, у режији Александре Милавић Дејвис. Глумачка постава била је изванредна, са познатим глумцима као што су Светлана Бојковић, Татјана Бошковић, Горица Поповић и многи други. Овај мелодрамски комад бави се проблемом старосне, идеолошке и љубавне дискриминације. Протагонисткиње су три старице које су принуђене на борбу са различитим културним и родним нормативима и примерима идеолошке деградације. Због тешке теме и тужних сцена, гледаоцима су и након представе остале снажне емоције. Мада и поред тога, било је и смеха. Овај тешки комад има многе смешне елементе који сјајно додају атмосферу. Представу Моја ти заиста вреди погледати и може мноштво ствари да се и научи.

Маша Алвировић ИБ

Драги читаоци,

Ове године је одржан Сајам књига после две године неодржавања, те смо се прошетали добро познатим халама, осетили узбуђење због непосредног додира с књигама и издвојили неколико добрих наслова за вас.

Почећемо од човека који је славио Београд и који је разумео, али и васпитавао своје суграђане, будећи их свако јутро. Остала је чувена његова изјава, лепа и помало саркастична: „ Ко је имао среће да се јутрос пробуди у Београду, може се сматрати да је довољно постигао у животу. Свако даље инсистирање на још нечему, било би нескромно“. Славимо 100 година од рођења Душка Радовића. Тим поводом је издата монографија Душка Радовића, једноставног назива: *100 година Душка Радовића*, Зорице Хаџић. Монографија садржи необјављене радове, записе, цртеже и пружа нов увид у живот и свакодневницу нашег великог писца. Оштар на речима, духовит, погађао је срж сваког проблема не додворавајући се аудиторiju. Сви су га слушали и упијали. Однеговао је добре генерације својим причама и књигама. У данашње време се итекако осећа да нам недостаје један нов Душко Радовић. Љубивоје Ршумовић је можда најбоље описао значај Радовићев: “ У мени се формирао неки естетски праг а поготову како треба писати за мале људе, како се односити према родитељима, све се то таложило као неки „ Душанов законик “ како се треба понашати у животу, и то и дан, данас стоји у мени, навео је песник“.

За љубитеље енглеске књижевности и Џејн Остин, одабрали смо књигу: *Лејди Сузан*, роман први пут преведен на српски језик. Ово је у једну руку мало специфичан роман јер смо до сада навикли да сви њени смерни ликови, с високим осећањем за морал бивају награђени, а они вођени интригама и страшћу срљају у пропаст. Овде пак , Џејн Остин први пут за главну јунакињу узима антијунака, неморалну жену која је прорачуната и заводљива и вуче конце целе приче. Такође, за разлику од осталих романа писаних у трећем лицу, *Лејди Сузан* је задржао своју епистоларну форму, која нимало не умањује лепоту и значај дела. Друга књига је књига Кејт Мортон: *Кућа у Ривертону*. Мистерија, романса, замкови, савремено доба са кратким секвенцама из прошлости. Комбинација Агате Кристи и Џејн Остин. Па ко воли, нек изволи.

За љубитеље Андрића још једна књига од Жанете Ђукић Перишић: На почетку свих стаза- Андрић и Вишеград. Жанета Ђукић Перишић је српска историчарка књижевности и писац, и суптилни истраживач Андрићевог живота и дела. Њена магистарска и докторска теза су за тему имале Андрића, а Жанета ради и као саветница у Задужбини Иве Андрића у Београду. Писац прати Андрићево одрастање и детињство у вароши на Дрини, али и одгонетава који су вишеградске личности уткане касније у јунаке Андрићевих прича и романа.

За наше седмаке и осмаке, један нови роман који је завредео пажњу на овогодишњем сајму књига и побрао сјајне критике. У питању је роман Горана Марковића: *Боје другарства*. У роману се преплићу виђења света из перспективе двојице главних јунака, који су потпуна супротност. Узбудљива прича о предрасудама, различитостима, о вршњачком насиљу, али и о снази пријатељства чија је лепота у различитости. И за наше најмлађе, децу која воле да читају, изашао је трећи наставак : *Новчић судбине*, Иване Нешић. После *Зеленбабиних дарова* и нови наставак једнако је интересантан као и претходна два. Ауторка је књигама из овог серијала читаоце довела кроз чудесан свет етноминологије Балкана и дала јунаке који нимало не заостају за јунацима из Господара прстенова и другим јунацима који су овенчани светском славом. Иванини романи су награђивани многим наградама (награда Змајевих дечјих игара, награда Невен), а највеће признање је што је дело: *Зеленбабини дарови* уврштено у лектуру за пети разред основне школе. У наредном периоду желим да одржите стечену кондицију за читање, јер то је оно што недостаје данашњем човеку. Завршићемо поезијом:

*Године тону у заборав.
И људи тону у заборав.
И овај век оглувеће.
Пролазност веје ко мећава.
Време све ствари умањује,
Једино имена љубави,
урезана у дрвеће,
увећава....увећава....*

Мика Антић, наравно.
Воли вас ваш библиотекар, Милена Павловић

ГОВОРИМ СВЕТСКЕ ЈЕЗИКЕ – ГОВОРИМ СРПСКИ

Прваци су активно учествовали у радионици поводом Дана европских језика 22.9.2022. Говорили су брзалице на италијанском, француском, шпанском и енглеском; вицеве на грчком, шпанском, француском, холандском, италијанском, немачком, румунском, енглеском и шведском. Реч хвала су изговорили на 29 језика, реч волим те на 38, а два идејна решења за лого за мајицу шаљемо на конкурс.

КУЛТУРНИ ОРИЈЕНТИРИНГ – ТРАГОМ ИВЕ АНДРИЋА

Културни оријентиринг овог уторка проширио је знање нашим Руђеровцима о једном нашем великану. Локалитети у градском језгру који су обележили његов животни и стваралачки век били су тачке оријентације и обиласка.

Андрићев венац, хотел Москва, Призренска улица, омиљена књижара Иве Андрића и Калемегдан асоцирају на нашег Нобеловца, а причу која оплемењује ову оријентиринг туру могли су да чују од наших гимназијалаца који су и овај пут били на висини задатка и технички и едукативно били велика подршка и сервис нашим старијим основцима.

ОСМЕХ ВЕНЕРЕ

Ученици прве године Диплома програма истраживали су на који начин филм, скулптура, музика, глума, сликарство, сама књижевност постају теме или мотиви у књижевним делима. Током двочасовне ђачке радионице, одржане у четвртак, 17. новембра 2022, сви су имали прилике да се удубе у одломке из прозе енглеског писца Џ. Г. Баларда /1930-2009/ и творца српске урбане прозе Моме Капора /1937-2010/. Тако су поједини парови истраживача открили кип Венере која сама мења облик, смеје се или певуши, неко „лудило“ које је владало за филмом и славним глумцима шездесетих година у Кошутњаку, а поједини су се замислили над концептом књиге-хербаријума. Радионицу су водили професори књижевности, др Светлана Марковић и др Урош Томић.

СТОПАМА ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА

Данашњу бројну групу оријентираца водио је Вања Антић. Прошли смо уобичајене тачке Доситејевог пута: Музеј Вука и Доситеја, Студентски трг, Римски бунар, Саборну цркву, Хајдучку чесму, место где је Доситеј желео да буде сахрањен. Неке од нас су наставници „ставили у топ“. Било нам је лепо. Погледали смо и изложбу на Калемегдану. Вратили смо се пуни утисака.

У НОВОЈ ШКОЛИ И НОВОМ ГРАДУ

Група наших другара која је ове године дошла из иностранства у нашу земљу и уписала Гимназију „Руђер Бошковић“ имала је прилику јуче да се ближе упозна са центром града и најважнијим споменицима културе у улицама Краља Милана, Кнез Михаиловој, Маршала Толбухина и на Калемегдану. Сунчани децембарски дан пожелео им је добродошлицу на трговима Београда, а њихови водичи биле су професорке руског и српског језика, Нада Милићевић и Светлана Марковић.

ТРАГОМ ДОСИТЕЈА – ОГЛЕДНИ ЧАС

У склопу припрема за културни оријентиринг 7.10. ученици и ученице другог разреда су на часу српског језика и књижевности правили мапу Доситејевог пута кроз Београд на основу приче Светлане Велмар Јанковић и тако обезбедили себи улазницу за шетњу која ће се десити следеће недеље.

УПОЗНАЈТЕ ДОРЂОЛ СВЕТЛАНЕ ВЕЛМАР ЈАНКОВИЋ

Делегација ученика гимназије је 16.11.2022. повезала литературу и културни оријентиринг. Андрија, Марко и Миа су своје другаре из треће године прошетали улицама којима су се кретали литерарни јунаци из дела Дорђол.

Ауторка Ана Батричевић

ИНТЕРВЈУ СА АНРЕЈЕМ КУБИЧЕКОМ, ПРОФЕСОРОМ СОЦИОЛОГИЈЕ

1. Када сте почели да се интересујете за мачевање?

Што сам старији, то више схватам и ценим утицај који су на мене имале две класичне ЛЕГО серије коцака са краја 80-их и почетка 90-их година: пирати и замак. Дакле, од малена. Пошто је мој тата тада радио у једном спортском листу, често ме је водио на различита такмичења. Мачевање ми се одмах допало, али нисам имао довољно година да почнем да тренирам – минимум је био 10. Тако да је стрпљење била моја прва лекција из ове вештине.

2. Ко Вас је научио да се мачујете?

Учили су ме Никола, Јован, Станислав, Сташа... Са друге стране, ја сам се трудио да учим и од неких људи који нису живи и по пар stoleћа, али су у 17. и 18. веку написали књиге: Фабриса, Капо Фера, Алфијерија, Марчелија, Лијанкура и Лабаа. Наравно, највећу захвалност дугујем Александру Станковићу, од кога сам научио већину ствари о мачевању и још много тога о животу. Учим и сада, од својих другара који вешто играју улогу противника када мачујемо.

3. Колико се дуго бавите мачевањем?

Мачевањем се бавим двадесет једну годину.

4. Да ли је то професија или хоби?

Иако заједно са неколико другара водим мачевалачко удружење, не бих рекао да ми је то професија, због тога што је оно непрофитно. Комерцијалан приступ вештини би захтевао да се жртвује квалитет у раду и добри односи међу људима - изгубила би се сва магија.

5. Која су Ваша три лична квалитета која су Вам помогла у животу?

Ово ме нико није питао, или бар није одавно. Пре свега, мислим да је то радозналост, јер ме она мотивише у свему што радим. Многи кажу да сам концизан и да умем да брзо уочим и истакнем битне ствари. Треће је свакако упорност, која наравно има и своје негативне стране. Можда бих га пре дефинисао као стрпљење.

6. Како сте се одлучили за социологију?

Заправо су ме некада више интересовале природне науке, или барем подједнако као и друштвене. Ипак, рачунање, бројеви и формуле су ми биле мање занимљиве од идеја, посебно оних о друштву и култури.

7. Ко Вас инспирише и ко Вам је узор?

Много људи. Не могу ни да покушам да набројим све, али бих овде издвојио једног: Норберта Елијаса, социолога који је друштво видео као процес и као односе међузависности међу људима, као неко електрично поље које струји између свих нас и утиче на наше понашање, али и ми као проводници утичемо на стално променљиве особине тог поља. Ми не можемо да постојимо без те „струје“, али ни она не може да постоји без нас.

8. Које Вам је најлепше искуство које сте имали у нашој школи?

Лепих искустава увек има, почев од дивног амбијента у ком се школа налази, занимљивих предавања и разговора са ученицима и сјајним колегама. Ако бих нешто издвојио, то би свакако била завршна приредба ове године, и извођење представе Балкански шпијун.

9. Каква још интересовања имате?

Радим на Институту за криминолошка и социолошка истраживања, у школи, а уз то сам и председник Чешке беседе Београд, удружења које постоји 150 година и које су основали Бајлони и лекар, доктор Валента. Све

то, уз мачевање, подразумева много интересовања: стално нешто читам, али најалост много више са екрана, него са папира. Приватно, волим да проводим време напољу и истражујем занимљивости Београда и Земуна – неки брину да ћу добити прекршајну пријаву као надри-туристички водич. Теретана ми је највеће опуштање, уз подкасте о историји, митологији, религији и лингвистици. Последњих неколико година сам, такође због мачевања, набавио доста алата, тако да сада мајсторишем и невезано за одржавање мачевалачке опреме.

10. Који бисте савет дали вашим ученицима?

Савет је да се окруже добрим особама и посвете се неком лепом занимању, да увек буду свесни места и времена у коме се налазе, и да не забораве да сваки наш чин производи последице – пријатне или непријатне.

11. Колико је захтеван посао професора?

Ако се сваки дан проводи у школи, онда је врло захтеван. Треба одговорити на различите потребе ученика, које често захтевају да се њима бави истовремено. А ту су и многе ствари које ученици не виде: планирање наставе, припрема, дежурства, администрација... Ја сам лично много тога поштеђен, пошто предајем само 4. години – дакле имам само један уџбеник, једну лекцију недељно. Притом, радим посао који волим, а на захтевне ситуације увек гледам као на изазове и могућност да се научи нешто ново.

12. По Вашем мишљењу шта чини доброг професора?

Способност запажања и флексибилност. Спремност да се ради на себи барем колико и на ученицима, а често и више. Смиреност и добронамерност.

13. Који је Ваш највећи професионални изазов и шта сматрате успехом?

Свакако бављење тешким друштеним питањима: маргинализованим групама, осуђеницима, зависницима од наркотика... Прикупљање података је често узнемирујуће и потресно, а њихова анализа и представљање јавности врло деликатно. Често су те ствари тесно повезане. Највећи успех – то што сарађујем са људима које изузетно ценим.

14. Коју музику волите да слушате и која Вам је омиљена песма?

Волим народну музику са простора целе Југославије, а посебно из Македоније и Босне. Такође волим народне песме из других крајева света, највише грчку са Крита, курдску, турску, сиријску и јерменску... Било би лепо научити и све те језике. Пошто често пуштам музику док нешто читам и пишем, највише времена проводим слушајући амбијенталну музику, као и музику из филмова. Много волим Вангелиса, који нас је и напустио ове године, баш као и Ирена Папас – њихове заједничке *Оде* су ми можда и најомиљеније песме. Радо слушам и рану музику са простора Шпаније и Италије, посебно *Cantigas de Santa Maria* које се приписују краљу Кастиље Алфонсу Мудром, *Црвену књигу из Монсерата*, као и дела Хилдегарде из Бингена.

Ауторка Теа Пековић

15. Имате ли нешто да поручите нашим читаоцима, Вашим ученицима?

Да се још мало боље упознамо са Н. Елијасом и једним његовим цитатом: *„Желим вам сву пријатност одушевљења које човек може да осети, без повреде туђега и сопственог достојанства“*.

Разговор водила Анастасија Рајковић Иа

ИНТЕРВЈУ СА ТЕОМ ПОЛИМАЦ, ЂАКОМ ГЕНЕРАЦИЈЕ ШКОЛСКЕ 2021/2022.

1. Видим по старим бројевима да си активно учествовала у изради новина? Да ли си то волела да радиш и како си усклађивала са обавезама?

Уживала сам у томе и сматрам да је то био начин на који сам могла да резимирам своје утиске о различитим активностима и догађајима којима смо присуствовали. Израда часописа ми није одузимала много времена и нисам то сматрала обавезом, стога ми није било тешко да одвојим време за то.

2. Можеш ли да се присетиш неког лепог догађаја из средње школе?

Било их је безброј, али можда бих као нешто посебно издвојила матурску екскурзију. Били смо свесни да је то наше последње средњошколско путовање и мислим да смо се због тога трудили да уживамо у сваком тренутку. Седење до касно на плажи или базену, играње друштвених игара, шетње крај обале, само су неке од дивних успомена са екскурзије.

3. Како изгледа живот студенткиње?

Први пут се сусрећем са самосталним животом који са собом носи много лепих ствари али такође и много изазова. У сваком тренутку сам препуштена сама себи и морам врло добро да организујем своје време. Већином време одвајам за учење и факултет али поред тога одређени део недеље, најчешће викенд, посветим дружењу, изласцима, студентским журкама и обиласцима неких других холандских градова.

4. Шта студираш и да ли си задовољна избором?

Студирам економетрију и економију, програм је изузетно тежак и захтева много учења и дисциплину. У трећој години средње школе заволела сам математику и економију и знала сам да желим да студирам нешто везано за та два предмета и сматрам да је економетрија била савршен избор.

5. Да ли мислиш да је то што си похађала Диплома програм предност?

Сигурна сам да је велика предност. Захваљујући диплома програму имам одлично предзнање које

ми много помаже да савладам градиво на факултету. Такође, уз помоћ диплома програма научила сам како да организујем своје време и сматрам да је то кључ до успеха на студијама.

6. Какви су ти планови за будућност?

План ми је да у наредне четири године завршим основне студије, а након тога волела бих да останем у Холандији и упишем мастер – финансије.

7. Да ли имаш неке савете за будуће ученике Диплома програма?

Мој савет је да паметно располажу својим временом, тако ће моћи да заврше све своје обавезе на миру и имаће времена да се добро спреме за завршне испите. Такође, мој савет им је да слободно време искористе за

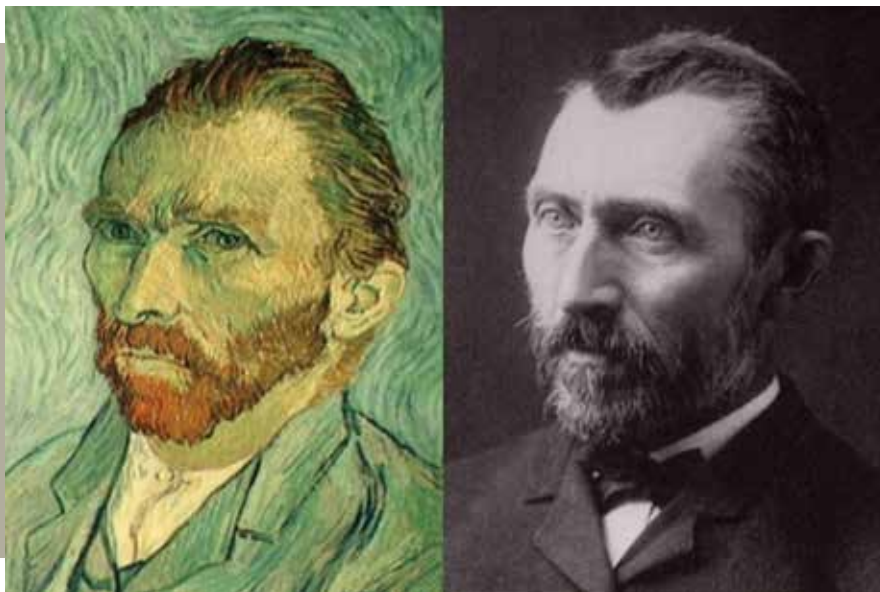
дружење са пријатељима јер на факултету неће имати много прилика за то.

8. Издвој омиљене предмете и професоре? Да ли си имала омиљеног наставника?

Мој омиљени предмети били су економија и математика. Били су веома изазовни и захтевали су много труда. Сви професори који су ми предавали су сјајни, пожртвовани и увек спремни да помогну, тешко ми је некога да издвојим, али сматрам да су ми разредна Ивана Голац и професорка економије Ивана Мандић посебно помогле да остварим жељени успех.

Разговор водила Анастасија Рајковић, Иа

ВАН ГОГ, КОМПАРАЦИЈА ПОРТРЕТ – ФОТОГРАФИЈА

Фотографија је једна од најистинитијих покрета уметности. Када на ову „чињеницу“ гледамо без повеће анализе, свако би рекао да је то истина. Мада, задубите се у материју, и схватићете да ова чињеница није толико доказана колико се чини. Са једне стране, одређене фотографије могу бити намештене како би приказале лаж и пропаганду, док су друге спонтане, приказујући стварни живот и реалност овог света. Може се рећи да је уметност потпуна супротност томе. На празном платну се налазе најразличитији мотиви, који су, у многим случајевима, продукт маште и игре радозналост људског ума. Прави пример овакве компарације је аутопортрет и стварна слика Винсента ван Гога. На стварној фотографији је Ван Гог у оделу, док је на аутопортрету у лежерној одећи. Ово може указати на то да је у стварности Ван Гог морао да се прикаже на одређени начин тадашњем друштву како би био прихваћен. Међутим, на аутопортрету носи нешто што није било типично за мушкарце у то време. Реална слика је црно-бела, док је аутопортрет у боји. Црно-бела композиција стварне фотографије показује да је стваран живот Ван Гога био мучан и депресиван, док су боје на слици показатељ тога да је хтео бољи живот, да буде прихваћен, подржан, и на крају крајева, срећан.

Нађа Весић 16

Моју пажњу више привлачи фотографија јер је реалистичнија. Боље представља прави излед особе која се на њој налази. На фотографији је другачији облик главе и црте лица су израженије, све делује мало веће и јасније. Таласаста покрета четкице на слици чине подлогу, тј. позадину другачијом у односу на фотографију. Међутим, све зависи од укуса. Да би била уметничка, слика или фотографија мора бити створена уз труд и упорност. Треба да привлачи пажњу на визуелан начин. Дакле, боје морају да привлаче пажњу и да буду динамичне, што се постиже приказивањем истих у контрасту, или чак слагањем боја са истим тоном или нијансама. То је веома индивидуална ствар која зависи од особе. Неким људима прија да посматрају ствари у хаотичном контрасту, док неки људи просто преферирају мирнију и блажу слику. Главни предмет на слици или фотографији треба да буде у првом плану и јасно видљив, ако та слика или фотографија има за циљ да прикаже један предмет или особу, на чије приказивање треба да се усредсреди.

Лана Илић 1а

ЈЕДНА ЛАСТА НЕ ЧИНИ ПРОЛЕЋЕ

Вуково дело „Српске народне пословице и друге као и оне у обичај узете ријечи” које је објављено 1836. и 1849. године настало је као резултат веома посвећеног истраживања и рада. Све будуће написане књиге те врсте, врло мало су додале ономе што је већ постојало у Вуковој збирци народних изрека сто управо и говори колико је била свеобухватна и садржајна. У суштини, пословице представљају знање народа стечено из његовог свакодневног живота и искуства. Обично постоји дубока емоција иза савета које оне дају. Оне се залажу за универзалне истине човека. Лепота пословица остаје и када се не прати вербални израз. Оне имају истиниту и смелу тврдњу и потврду и обично садрже примере.

Српске народне пословице настајале су и скупљале се генерацијама и генерацијама раније, али тек захваљујући Вуку Караџићу, велики број њих остао је записан и забележен као култура српског народа. Да парафразирам оно што је Вук Караџић рекао о пословицама: „Колико ја знам, наш народ нема наслова за пословице, али кад хоће да изговори пословица, користи се фраза – обично се каже.”

„Једна ластва не чини пролеће” је пословица која има дубље значење. Мислим да је порука ове пословице да када се нешто једанпут уради не значи да то дефинише неку одлику нити да је ствар завршена. На пример, ако ученик први пут добије добру оцену (рецимо петицу) а пре тога је увек био лош ђак, не значи да је сада одједном постао паметан, одговоран или добар ђак. Иако може да значи да се нешто променило, и ако се више ластва појави, или тај ђак добије више петица, пролеће ће доћи и тај лош ђак може постати одличан. Поента пословице је да та прва промена или знак не имплицирају да се тотална промена догодила, већ само могу указати на њен почетак.

Пословице су врло ефектне зато што су јасне и сажете. Управо такве оне успевају да пренесу и објасне неку идеју или важну поруку слушаоцу или бар дају наговештај за размишљање.

Јован Радојковић 116

Душан Бајец 114

Реља Карановић 16

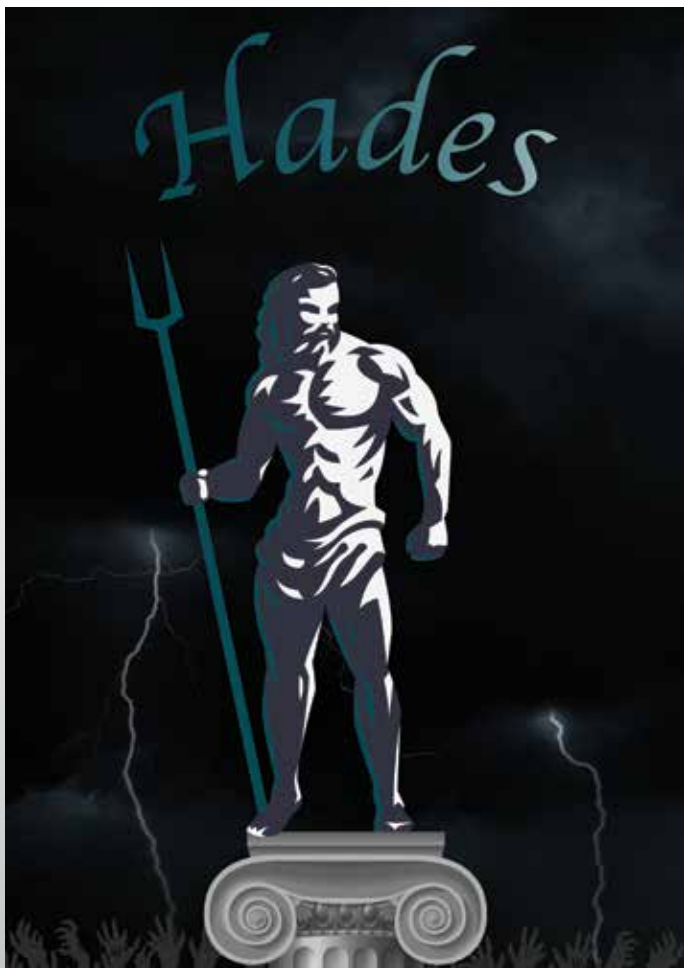
КУЛТ ИМЕНА И МРТВИХ

Књижевна дела, посебно она која се сматрају „великом књижевношћу“ или класицима, често се сматрају статичним, самосталним радовима, чија је сврха јединствена и суштинска у њиховим наративним структурама које је створио аутор. Међутим, како настављамо да читамо и анализирамо домаћу и инострану књижевност, све је јасније да многи радови деле исте мотиве и тематске преокупације. То доводи до алтернативног тумачења о питању: шта је књижевност? Не као нешто што се сматра само личним изразом аутора, већ таписеријом историјских, културних и језичких услова у којима се аутор налазио. Ако прихватимо идеју да литература функционише на овом друштвено-културном подлогу, онда заједнички мотиви и тематске преокупације не испадну изненађење јер су различите културне и језичне друштвене сфере и даље често испреpletене кроз идеје које прелазе њихове границе. То доводи до концепта „глобалног проблема“, којег сачињавају теме од интереса које превазилазе културне границе, и чије присуство се може осетити чак и у савременом свакодневном животу. За моје глобално питање изабрао сам тему „Култ имена и мртвих“ која покушава да истражи како савремена „Култура, идентитет и заједница“ комуницирају са појмом смрти и уздицања давно преминулих историјских и митолошких личности. Истраживаћу своје глобално питање кроз два дела, „Хамлет“ од Вилијама Шекспира и „Доећол“ од Светлане Велмар Јанковић.

Смрт и коначност бића у Хамлету

„Трагедија Хамлета, принца Данске“ је Шекспирова најдужа и најпознатија драма, иако се сва Шекспирова дела критично сматрају ремек-делима, ниједан рад се није учврстио у колективној друштвеној свести као Хамлет. Трагедија прати причу о данском принцу Хамлету, који је кроз сусрет са духом свог оца сазнао да је његов ујак Клаудије убио његовог оца и узурпирао престо; као последица овог сазнања, Хамлет је почео да кује заверу против Клаудија да би осветио свог оца. Тематска улога смрти у драми Хамлет је сложена и вишеструка.

Појављивање Хамлетовог оца може се препознати као примарни конфликт у наративној структури рада, јер информације извучене из догађаја постају главни мотор не само за заплет него и за Хамлетов унутарњи развој. Овај дух

Александар Василић 16

прошлости има велики утицај на „садашњу реалност“ драме, јер његов сусрет са Хамлетом у основи ремети његово разумевање стварности, што је изазвало Хамлетову неодлучно понашање током целог наратива. Ова дисрупција реалности се дешава на два нивоа, буквално као што је Дух ентитет који захтева промене у разумевању метафизике овог света, и фигуративно у смислу да даје Хамлету знање не само о судбини његовог оца, већ и о природи постојања.

Из тог разлога, већина Хамлетових промишљања нису усмерена ка његовом циљу да освети оца, већ су фокусирана више на разне апсурдности постојања. Иако Хамлет коментарише на разне егзистенцијалне и метафизичке теме кроз рад, заједнички мотив цикличности продире кроз значајан део њих.

„A man may fish with the worm that hath eat of the king, and eat of the fish that hath fed of that worm.”

Откриће овог природног циклуса који доводи до Хамлетове неодлучности, јер чак и исцрпљеност свих могућности које Хамлет тврди да се налазе у „бесконачним способностима човеког ума“ није довољна да изазове промене, ипак крај драме перфектно осликава почетак, са мртвим краљем Хамлетом и новим краљем који му заузима место у Фортинбрасу. Ова идеја је још јаче приказана у петом чину, када Хамлет нађе Јорикову лобању. Упркос ниском друштвеном угледу Јорика, због непријатног положаја дворске луде, он ипак асоцира Хамлета на величанствене, грандиозне историјске личности као што су Александар Македонски или Јулије Цезар.

„Alexander died, Alexander was buried, Alexander returneth to dust; the dust is earth; of earth we make loam.”

Упркос угледу Александра Македонског као Великог и митологизацији његових подвига, Александар се претвара у пуки прах, враћа се у исту земљу у којој се вратила и обична дворска луда као што је Јорик, приказујући смрт као коначни хоризонт егзистенцијалне борбе, онај који доноси коначност чак и личностима попут Цезара и Александра, па тако и Хамлета на крају драме.

Велики људи у историји и мит у делу Дорћол

„Дорћол“ је збирка кратких прича коју је написала Светлана Велмар Јанковић, у којој је драматизован живот и време различитих историјских личности које су боравиле у историјском урбаном комшилуку познатом као „Дорћол“. Приче су структурисане на начин који аутор може да реконструише њихов садржај у контексту модерног урбаног искуства у Београду. Тематска улога смрти у „Дорћолу“ је необична, јер се не чини да су његови протагонисти, који су историјске личности деветностог века, уопште преминули. Чак и када се о њима прича у односу на садашње времена, протагонистима се аутор обраћа у садашњем времену, што показује да време је под утицајем неке дисрупције у раду.

Ову идеју подржава следећи одломак у првом поглављу Француска улица.

„Преко Трга републике, ту где је пешачки прелаз између Народног позоришта и Кнежевог споменика, пролази граница која се не види мада није невидљива. На тој граници сучељавају се светлости што, ода свуд, надилазе Трг па круже, измешане и расејане у прах, као недодатна светлосна прашина.”

Користећи технику поетске бравуре, аутор наглашава како је прошлост испреплетена са садашњошћу, јер прошле границе као што је Стамбол Капија, још увек су симболично присутне кроз плес светлости. Ова испреплетаност се додатно наглашава када се аутор позива на историјске личности изван деветностог века, конкретан пример тога може да се види у причи Господар Јевремова.

„Свакога дана, у шетњи од Калемегдана до неба, Господар Јеврем пројаше Улицом Господара Јеврема. Увек пре подне, док под облацима трају источне светлости. (Кад подне пређе, светлости се распу, одједном крте, по искрзаним фасадама.) Господар Јеврем јаше као што је некада јахао кроз Мачву или преко добара у Влашкој, само што сад пролази између аутомобила, а аутомобилисти га не примећују: нарочиту капу невидимку има Господар, а нарочиту његов коњ.”

Овде се лик Јеврема изричито ставља у модеран контекст; аутор га користи и као носиво приче, како се истражује историјско порекло улица, и као критику модерног урбанизма. Пошто се бруталистички пејзаж често пејоративно описује као сивило и сматра се одговорним за уништавање природне околине у граду. Овакви кометари јасно приказију хијерархију између града и преминулих, а ипак живих историјских фигура; не само да је садашње стање града предмет њихове просудбе, већ и уоквиравањем сваке приче именом улица као што су „Господар Јевремова“ и „Симина“ чија употреба посесива јасно указује на власништво лика над градом. То нас доводи до главне тематске заокупљености романа, а то је чињеница да су прошлост и садашњост толико испреплетени, да је једини начин да се разуме садашњост јесте кроз прошле догађаје и личности; личности за које се мисли да су били главна покретачка сила иза тих догађаја, ти митолошки велики људи историје као што су Јеврем или Милош Обреновић које аутор позива да дају смисао, структуру и рационално објашњење све апсурднијем урбаном пејзажу.

Култ имена и мртвих је тема која је заступљена чак и у делима која су међусобно не могу бити више просторно и временски удаљени као „Дорћол“ и „Хамлет“. Такође смо видели како се то глобално питање може приступити на различите начине и како се односи на тематске преокупације једног дела. У Хамлету „култ имена и мртвих“ има готово репрезентативну улогу јер кроз ту структуру Хамлет постепено почиње да прихвата коначност свог постојања, смртност као коначни хоризонт, и доводи до коначне одлуке да освети оца на завршетку драме. Међутим, у Дорћолу има другачију функцију, служи да рационализује збуњућу природу модерног урбанизма позивајући се на преминуле историјске фигуре и митове које их окружују као начин конструисања значења.

Андреја Митић IIIb

Дамир Омрчен

ЛИК ТЕОДОРА МИЛУТИНОВИЋА

Просветитељска аутобиографија Доситеја Обрадовића „Живот и прикљученија“ писана је с намером да се читаоцима подстакне жеља за учењем, истакну вредности образовања, морала и васпитања.

Игуман Теодор Милутиновић, важна личност у Доситејевом духовном стасавању, каже:

„Учен човек ако ће и пешице ићи, сваки га поштује...“ Жудећи за духовношћу и знањем, млади Димитрије Обрадовић напушта учење заната и одлази у манастир Хопово на Фрушкој гори. Долазак Димитрија и Ника у манастир изазвао је велику пажњу калуђера. Димитрија узима игуман Теодор Милутиновић за свог ученика. Учитељ је постао важна личност током Димитријевог сазревања јер му је с очинском нежношћу давао важне лекције о животу. Старац је одмах схватио да пред собом има посебног младића, интелигентног и начитаног.

Млади Димитрије, тада већ Доситеј је за одлазак из Хопова добио благослов од игумана манастира и свог првог ментора – Теодора Милутиновића. У игумановој беседи којом се завршава први дела Живота и прикљученија, Доситеј је не само благосиљан да напусти манастир, него чак и подстакнут на тај чин. Младић је и поред одласка из манастира остао доследан одабраном путу врлине. Остајући доследан хришћанским идеалима Доситеј је показао оданост врлини и у белом свету у којем је много теже одолети искушењима, него у изолованој манастирској средини. Беседа игумана Теодора Милутиновића на разговору укратко сажима критику манастирског живота и пружа увид у разлоге за напуштање манастира и одлазак у нови свет. Игуман критикује начин на који су писана житија и сматра да обмањују људе. „Мој синко, чини ми се да се нећемо више у животу видети; ја знам да ћеш ти куд либо за науком поћи. Ако будеш трудољубив и у науци подвижан, небесни промисаљ неће те оставити без хлеба. Пустиње, пештере и светињачење извади из главе; томе се данас разумни људи ругају. У данашњи дан, ко се год за свеца издаје, или је каква лажа или фантазира. Учење жели и тражи, колико више можеш; нема горег живота од беспослична и уњива. Колико сам те ја познати могао, ако се ти ученију не предаш, ти ћеш жалити што си се покаљуђерио; ти ниси ни за какав други посао него за књиге. Иди за науком; с њом ћеш свуд пристати и твоје живљење поштено заслужити. Веруј ми, мој синко, кад год чујем младог Рајића да беседи, уздишем за мојом младошћу и да имам какву власт, све бих ове наше манастире у школе и у училишта преобратио. Зато послушај ти мој последњи совет: извади из главе то твоје светињачење; ја ти задајем моју српску веру да из тога неће ништа бити. Тражи науку и гладујући и жеднећи и наготујући. Ја ти више желим да у једном малом сеоцу будеш мале деце учитељ, него у Опову игуман или архимандрит. И ако ме послушаш, како знам да ћеш, благосиљаћеш ме кад у гробу будем.“ Аутобиографију је Доситеј писао неколико деценија од описаног дешавања. Представио је живот у манастиру као зрео и промишљен човек и идеализовао лик игумана Теодора Милутиновића. Обрадовић је, кроз лик Теодора Милутиновића, изнео сопствену критику манастирског живота и оправдао поступак свог напуштања манастира. Приказао је и светао лик учитеља који бди над својим учеником и не дозвољава му да пропада у средини која не може да испрати његове потенцијале. Игуман своје ученику јасно ставља до знања да је бољи и школованији од њега. Када је чуо како Димитрије чита, одмах је хтео да га отера од себе. Рекао му је да ће се Димитрије смејати када чује како он, игуман, слабо чита па ће га свакако отерати. Када игуман добије обећање да му се неће ругати, старац свога ученика поносно представља целом крају. То показује да игуман није сујетан, али и не даје на себе. Мудрост показује старац и када хоће да отера свога штићеника када почиње да застрањује у испосништву. Изгладнео и измучен, младић неће бити од користи ни себи ни својој околини.

Учитељ је добар када га ученик надмаши. Ту је да ученику да смернице за даље напредовање и да му ветар у леђа за боље и више подухвате. Игуман се односи према свом штићенику родитељски, даје му и свој новац јер је свестан да је трновит пут без новца у далеком свету. Своје учитеље носимо у вечитом сећању јер су они наши духовни родитељи.

Анастасија Рајковић Иа

МОЛИЈЕР, ЈЕДАН ЖИВОТ

Наш часопис је у несвакидашњој прилици да је у поседу јединог интервјуа који је, један од најпознатијих француских комедиографа и сценариста, представника златног доба француске драме која је свој врхунац доживела у 17. веку, дао за свога живота.

Ову ексклузиву вам доносимо баш данас када свет слави 400. година од рођења књижевника чији допринос развоју хумористичке сатире је немерљив.

Н: Поштовани господине Молијер, можете ли нам дати основне податке о Вама?

М: Рођен сам као Жан-Баптист Покелен 15. фебруара 1622. године у Паризу, од оца Жана и мајке Мари. Имам 50 година.

Н: Знамо да сте рођени у имућној породици, Ваш отац је био краљев декоратер?

М: Да, године 1631. мој отац је од краља Луја XIII купио положај – лични слуга краљевог Двора и чувар тепиха и тапета, који сам ја преузео десет година касније јер је омогућавао бројне контакте и уносне пословне уговоре али сам истовремено и учио школе за адвоката. Отац је имао зацртан за мене канцеларијски посао (смех).

Н: Откуда сте се после правних наука обрели у француској драми?

М: Истинољубље је уствари опис моје личности у једној речи. Љубав према глуми, позоришној уметности и књижевности када повежете у једном човеку са истинољубљем и својеврсним бунтом, добијете комедиографа и сатиричара. Неретко је лакше одбранисти истину у позоришту него на Суду.

Н: Како сте постали Молијер? Како је почео тај Ваш пут на коме сте и данас?

М: Увек постоји нека жена у причи, зар не? (смех) Тако сам ја са 21 годину, напустио свој сталеж, свога оца, и са Мадлен (глумица Мадлен Бежар) основао позоришну дружину претенциозног имена Славно позориште L'illustre Theatre, за коју сам прерађивао италијанске комедије. Свачега је ту било... Били смо сјајни и за само две године смо већ успели да банкротирамо! (смех) Е, тако сам постао Молијер (смех), мало од срамоте, а више од срамоте мога оца јер има глумца за сина!

Н: Пуно смеха, а верујем да тада није било нимало смешно? Зашто баш Молијер?

М: Цео свој век се смехом и подсмехом борим са животом који живим и свим правдама и неправдама под овим небом. А баш то звучно име сам изабрао по селу покрај кога сам пролазио јужном Француском на путу ка италијанским провинцијама у којима сам дванаест година наступао у позоришним трупима.

Zsanna Julia Huth Ia

Пуно успеха смо тада доживели, са пуно значајних људи, значајних за наш џеп (смех) се срели и уз њихову подршку настављали свој рад.

Н: А онда сте се поново нашли у Паризу?

М: Да. У Париз сам се вратио 1658.

Н: Какав је Париз био тада?

М: Париз тада, сам описао у делу Смешне каћиперке. Прочитајте! (смех) Ту описујем одређене друштвене навике и односе присутне у француском друштву.

Н: Хоћете рећи, исмевате те навике и односе?

М: То сте Ви рекли! (смех)

Н: Писали сте и комедије и трагедије и фарсе?

М: Није ли све то саставни део живота? Писао сам о животу. За мене живот мора бити у складу са природом. Природа је једини разум који нас окружује, а кад живот изгуби тај склад, он губи разум и постаје тема мојих дела.

Н: Написали сте 33 комедије, неке у стиховима, а неке у прози.

М: Много сам их написао, али неке и поцепао. Те које помињете су преживеле мој критички суд.

Н: Пре четири године сте објавили Тврдицу? Дали сте омаж шкртости као једној од највећих људских мана. Да ли сте у свом животу имали неког Харпагона?

М: Много Харпагона сам срео а у мом Харпагону сам их све слио и створио га као представника свог времена. Времена у коме новац значи све.

Н: На шта Вам је била жеља да њиме укажете?

М: На стицање као порок. На не разумевање да је новац средство а не циљ живота.

Н: Какав је Ваш живот? Пун смеха или туге?

М: Комедиографи су тужни пајаци и зато цео живот производе смех да би преживели. Мој процес рада подразумева три фазе: Учити несклад са природом је чин туге у моме срцу. Описати тај несклад у делу је моја борба против недостатка разума. А изазвати смех гледалаца и читалаца када тај несклад оголимо и осветлимо рефлектором је постизање равнотеже. Тако се ја исцељујем. (кашаљ)

Н: Какво Вам је здравље? Хоћете ли мало воде?

М: Добро сам. Већ дуго болујем од глућне туберкулозе коју сам добио у оно време кад и постадох Молијер.

Н: Да сте се бавили правом, да ли бисте више постигли него бавећи се комедиографијом?

М: НЕ! Док сам жив допираћу до много више људи кроз моја дела и на сцени. Надам се да ћу на сцени и очи склопити.

Овај интервју је направио непознати новинар и пронађен је ове године у изгубљеним списима библиотеке позоришта у Паризу. Настао је 1672, годину дана пред Молијерову смрт.

Четири века касније, Молијер се и даље подсмева слабостима човека и свако разуме иронију дијалога његових ликова, јер су и они и људске слабости ванвременске.

Маша Алвировић ИБ

Јана Васић Иа

РАЗГОВОР СА ПИСЦЕМ, МОЛИЈЕР, ЈЕДАН ЖИВОТ - АНАСТАСИЈА РАЈКОВИЋ ИА

*Поштовани господине Жан Поклене, откад користите псеудоним Молијер?

Нисам желео да се мој отац, угледни дворски тапетар, стиди мог глумачког посла. Нисам хтео да каљам његово цењено презиме.

*Опишите свој однос са оцем.

Мајка ми је умрла када сам имао десет година, а нас двојица никада нисмо развили прави однос. Не могу да кажем да ме није волео, просто се нисмо схватили.

* Како је Ваш отац планирао Вашу будућност?

Послао ме је на Правни факултет, студирао сам га само због њега. Није ми се дало да радим чиновнички посао. Мојој немирној души није могао да прија посао у канцеларији. Против себе нисам могао. И не кајем се, мој избор је мој избор, што и Вама, млада дамо, саветујем.

* Уместо сигурног посла и живота основали сте позоришну дружину „Славно позориште“ („L'illustre Theatre“) .

Дванаест година лутајући обилазио сам провинције Француске. То је диван период мог живота. Тукли су нас ветрови, кише и снег на путевима Француске, али су наше душе биле слободне. Били смо номади, луталице, пуно смо се смејали и певали, моји глумци и ја. Знате ли да нама глумцима црква не дозвољава да будемо сахрањени на освећеном гробљу? Има ли то логике и смисла?

* Рекло би се да Ви лично нисте баш у милости цркве?

Наравно да нисам, мене не може нико застрашити. Схватио сам да међу црквеним лицима има квалитетних људи, али и лицемера и превараната. То што неко обуче неку униформу не значи да ју је достојан. Оштрица мог пера иде ка таквим свештеницима.

* Сутра, 17.3.1673. играте у својој представи Уображени болесник. Иако се не осећам добро, знате да сам још у 21. години оболео од туберкулозе, играћу представу. Знате како је та болест тешка и подмукла, али ја се борим. С презиром гледам саможиве људе, хипохондре који киње своју околину лажним болестима, док стварно болесни ћуте. Сутра ћу играти Уображеног болесника јер желим да коначно маске падну. Истина мора бити јача од лажи. За то се борим свим својим бићем.

* Многи жељно ишчекују Вашу смрт јер се не могу другачије ослободити Вашег оштрог пера.

Да, да, знам . Ономад ме је на париској улици срео извесни господин, познаник. „Ти си жив? Ја сам још пре пар година чуо да си умро“, зачудио се тај господин. „Срам да те буде ниси ми дошао ни на сахрану“, рекао сам му.

*Имате јединствен смисао за хумор. Једном сте изјавили да трагедије морају бити херојске, а да комедије морају бити огледало стварности. Објасните нам то.

Ништа нисте постигли у комедији уколико ликови нису стварни, насмејати људе је веома чудан посао. Мислим да ме људи у Паризу воле јер ме у потпуности разумеју. Виде они и сами чему се ја смејем.

* Исмевате класне разлике, превртљивост аристократије, похлепу буржоазије. Како се усуђујете против моћних и богатих? Лако, новац је само папир, а њихова моћ је привидна и лако нестане. Сматрам да кроз лековито, али и убојито средство смеха, осветљавам универзалне људске слабости попут тврдичлука, претворништва, прељубе, користољубља. Просто, морам.

*Чини се да сте озбиљног непријатеља нашли у женама?

Никако, жене ме воле, а и ја њих. Смешне прециозе односе се на неприродне, моди окренуте, лажним вредностима посвећене жене. Залажем се за спонтаност и природност. У драмама Школа за мужеве и Школа за жене, критикујем лицемерство патријархалног мушкарца који гледа на жену као на своје власништво и који од будуће супруге захтева да буде покорна, смерна, посвећена, скромна, без икаквих личних тежњи или захтева. Ликови у тим комедијама чак држе своје веренице затворене како их спољашњи свет не би искварио.

* Прилично сте се наругали Господину Журдену из Грађанина гледишта?

Све сам ја то у својим делима спајао, грађанско, аристократско и сеоско, желео сам утисак ишчашеног и фантастичног, али признајем врхунац сам постигао у сцени „турске церемоније“, када Журден носи круну у виду писоара окићеног ролнама тоалет-папира. Зар то није заслужио?

*За крај, господине Молијер зашто приказујете људске слабости? Подсмевам се у нади да ће тај подсмех испунити васпитну функцију, јер сматрам да људи пристају да буду зли, али да им много теже пада да буду смешни.

Поштовани читаоци,

Велики драматург Жан Батист Полен Молијер умро је након четврте представе Уображеног болесника. На сцени се осећао лоше и једва је завршио представу. Те ноћи је преминуо. Црква није дозволила да се сахрани уз црквено појање. Такође није допуштено да буде сахрањен на освећеном месту, гробљу. Покопали су га на месту где су се сахрањивале скитнице и самоубице. Сам краљ се умешао захтевајући да се уметнику уприличи сахрана. Ипак, то је обављено али касно увече без одговарајуће церемоније. У целом Паризу то је одјекнуло као јавни скандал.

Ваша новинарка била је на сахрани. Иза ковчега било је чланова породице, пријатеља глумаца, али и много обичног света. За њих је Молијер писао и они су га разумели.

Драги читаоци, за крај неколико мудрих мисли великог Молијера. Размислите о њима.

„Све мане кад су у моди сматрају се врлинама.“

„Што је већа препрека, то је већа слава у њеном превладавању.“

„Нисмо одговорни само за оно што урадимо, већ и за оно што не урадимо.“

„Људска је слабост у томе да увек хоће знати оно што уопште не жели знати.“

„Зрнца песка чине планине, тренуци године, а ситнице цео живот.“

ATRAX ROBUSTUS

Дамир Омрчен

КРИК

Крик је назив за најпознатију слика Едварда Мунка, норвешког сликара. Слика приказује ужаснуту фигуру која стоји на мосту испред крваво црвеног неба. За ову слику се каже да је визуализација анксиозности и душевног бола код модерног човека. Данас постоје четири верзије овог уметничког дела, које се налазе по разним музејима.

Оригиналан назив ове слике је Крик природе. Сматра се једним од најпознатијих светских дела.

Крик је неколико пута био краден из музеја. Прва крађа била је 1994. године, када је украден оригинал из Осла, али слика је убрзо враћена. Године 2004. слика је поново украдена, овај пут из Мунковог музеја и нађена је тек 2006. године. Након успешне реставрације, слика се налази у сталној поставци музеја од маја 2008. године, али је неповратно оштећена због дугог излагања влаге од стране лопова. Ова слика заузима десето место на листи најскугље продатих слика, када је на аукцији 2012. године достигла вредност од близу 120 милиона долара.

Припремио Милан Радојичић Iа

Ема Бакић Iа

Јана Васић Iа

КУЋА ВЕЧИТОГ ЦВЕТАЊА

У подножју зелене планине, покрај снежних врхова, између ушћа две реке налази се мирисна, тиха, цветна кућица... Урањају полако стопала у плодну и мирисну зелену траву, међу летећим латицама маслачка и лала, на испреплетен пут који води ка цветној кући која вечито цвета... С птицама и лептирима који лепршају крилима, кућа добија истински дух и душу мајке природе. С неког њеног скривитог места одјекну се звуци врапца који цвркућу неку своју песмицу... Док им кроз ноздрве продире мирис дивље липе и зумбула могу да замислим бесконачну ливаду пуну шара са магичном кућицом у центру спремну да ме угости у свет вечитог бесмртног цвећа. Затим, спотичем се о камен, зачепкам по откривеној рупи препуној цветања, затекнем огромну слатку црвенкасту буба мару пуну малих црних тачкица као далматинац, гледа ме нетренице, непомична а велика као птица полако одлеће и оставља свој леп црвени прах за мном да ме поздрави. Хођајући кроз миришљаву траву, на лице им падају сузе хиљаду капљица са белих савијених висибоба које су на вртном балкону, док шарене лепезасте стабљике које иду уз кућу као свилене пузавице под њиховим ногама. Разнобојни звончићи доделише му уши док црвене „паразитске“ биљке украсише га рубинима и маховинасте

биљке позајмише му зелену браду. Мало даље, поред земљане стазе, свако дрво стоји издвојено од својих сродника због различитих веселих боја које свако дрвенце поседује, полако уздижу се увијена стабла изнад ћилима ароматичне траве и свака крошња, степенаста, увијена уз кућицу, разграната и пуна шарених цветних боја, једна од најјачих антиоксидантних биљака на планети. Док доле клизи бистра вода, клизи преко гранита и јасписа поред ове веселе кућице. Види се и лептир, чист као лимун, лети, плешући између воде и светлости... покрај њих поздрављају хиљаде лала са разнобојним главицама и латицама. Високо горе, попут капљица чисте крви чаробне кућице дрхте црвени звончићи. Црвени цвет је крв, бели је снег, плави је небо, свега то има овде. Уз дрхтај лишћа, дугачку тишину наруши лисичији трк, али тишина углавном влада овим растињем... Биљни универзум тихо одмара док траје вечито цветање које покреће овоземаљску музику. Ко не познаје кућу вечитог цветања, не познаје ни ову планету. У тој кући настаје живот, из те земље, из тог блата изникао сам ја, мали плави зумбул у осијаној стакленој башти који је спреман да миришљиво цвета заувек за ову чаробну кућицу, сакривена мала рајска тајна која има дар вечито цветање.

Душан Бајец Ива

Душан Бајец Ива

Душан Бајец Ива

ДРАМАТИЗАЦИЈА ПЕСМЕ „СУНЦЕ СЕ ДЈЕВОЈКОМ ЖЕНИ“

(Јутро, 10 сати ујутру. Девојка излази из куће у венчаници, спремна за удају. Мајка спрема кућу, а отац, као домаћин, дочекује сватове и госте. Девојка, несрећна сама са собом јер се удаје за човека кога не воли, присећа је мајчине приче. „Једном давно, момак је изазвао Сунце на мегдан лепоте, а пошто је момак изгубио, био је послат да буде Месец, у тами заувек.“ Као њена једина нада бекства од тешке судбине уговореног брака, изиђе девојка на поље равно.)

Девојка: (самоуверено) Јарко Сунце, љепша сам од тебе! Ако ли у то не верујеш, изађи на небо плаво, а ја ћу изаћи на гору.

(Сунце чује девојчине речи из даљине, не верујући. Одлучи на крају да изађе на небо плаво, како би се уверило да је оно најлепше од свега и свих.)

(Девојка изиђе на гору у венчаници, молећи се Богу да побегне од свог мучног живота)

Сунце: (трипут заигра, очарано девојчином лепотом) Никада помислио не бих да има неко лепши од мене. Мада, постоји једна ствар лепша од тебе.

Девојка: (зачуђена) Шта може постојати лепше од мене?

Сунце: Звезда. Звезда толико сјајна да свако њену лепоту може видети и осетити.

Девојка: (унутрашњи монолог) То је то! Моје бекство од овог тмурног живота који водим! (наглас) Поведи ме, Сунце моје, љубави моја!

(Сунце нежно покупи девојку и претвори је у звезду Даницу. Породица девојке тражила ју је данима и преплакала њен нестанак, док једног дана, мајка изађе на поље равно и погледа горе у небо тамно. Угледа она звезду Даницу, тако лепу да није могла веровати. Знала је да је то њена кћер, јер нико није био толико леп као она.)

Нађа Весић 16

Александар Василић 16

ЧИМЕ СУ СТАРИ ГРЦИ ЗАДУЖИЛИ СВЕТ?

• Чувени Хомеров еп Илијада добио је име по:

- а) граду
- б) мору
- в) оружју
- г) божанству

• Арес је по грчкој митологији бог:

- а) мора
- б) рата
- в) брака
- г) љубави

• Зашто су стари Грци покојнику стављали новичић у уста:

- а) да би платили трошкове сахране
- б) да би платили гробарима да ископају раку
- в) да би скелеција превезао душу покојника преко реке у подземни свет

• Како се звао скелеција који је умрле превозио до поземног света:

- а) Черон
- б) Кербер
- в) Харон

• Шта је кербер:

- а) пас
- б) цвет
- в) музичар

• Сирена је:

- а) пола жена, пола лав
- б) пола птица, пола жена
- в) пола риба, пола жена

• Бог из машине је:

- а) компјутерска игрица
- б) позоришна справа у античком позоришту
- г) религијски празник код старих Грка

• Колика је дужина стазе за маратон што представља пут којим је прешао Леонидас да би јавио о победи:

- а) око 52 км
- б) око 42 км
- в) око 49 км

• Где је седео Архимед када је открију теорију и узвикунуо: Еурека!

- а) на плажи
- б) на мазги
- в) у кади

• Коју је животињу укротио Александар када је имо девет година:

Бела Прерадовић Iа

Анастасија Рајковић IIб

- а) коња
- б) слона

• Како се звао коњ Александра Македонског?

- а) Букефал
- б) Шарац
- г) Дорат

• Најпознатији грчки храм:

- а) Партеон
- б) Пантеон
- в) Колосеум

• Како се звало морско чудовиште које је зграбило неколико чланова Одисејеве посаде:

- а) Сцила
- б) Харибда
- в) Медуза

• Кома је припала златна јабука на којој је писало најлепшој:

- а) Афродити
- б) Хери
- в) Атени

• Ахилово рањиво место:

- а) пета
- б) срце
- в) коса

• Ко је пресекао ГОРДИЈЕВ ЧВОР?

- а) Горди
- б) Александар Македонски
- в) Ахил

• Кога је Пенелопа чекала:

- а) Том Круза
- б) Одисеја
- в) Агамемнона

• Шта значи израз чувај се Данајаца и кад дарове носе:

- а) не гледај поклону у зубе
- б) не дирај лава док спава
- в) буди опрезан

• Ватру је људима подарио:

- а) Тантал
- б) Сизиф
- в) Прометей

Андреа Старчевић IБ

Анастасиа Тушевљак IБ

Анђела Вучковић IБ

ОПСАДА ПАРИЗА

Током своје историје, Французи и Немци нису увек били пријатељи...

Година је 1870. и Француском још увек влада цар Наполеон III, који, за разлику од свог славног стрица Наполеона I, није апсолутан монарх, што ће рећи да стоји на челу полупарламентарног уређења, у коме се уважава реч посланика. И тако, верујући да је непобедив, Наполеон III објављује рат Прусској. Но, док су француски војници стигли до границе, пруски војници су већ ту. Борбе се воде на тлу Француске, и после шест недеља узастопних пораза, цар бива заробљен у Седану, 2. септембра 1870. За то време, посланици су изгласали републику и формирају владу.

Рат овим није завршен. 8. септембра, Пруси су пред вратима Париза, а врховни штаб Пруске се смешта у Версај, чувени дворач и симбол престижа Француске у Европи, који је за потребе рата претворен у болницу за пруске војске. Тотално понижење за Французе! Пруси блокирају улаз и излаз из Париза, те је тако град опкољен. У престоници, резерве хране убрзо бивају потрошене. Вода и хлеб се добијају у следовањима, а за потребе прехранивања се убијају коњи, па чак и животиње из зоолошког врта: слоновима, камиле, кенгури, медведи... Да прецизирамо, ово је резервисано за богате. Остатак становништва је оно што стигне дахвати на улици: псе, мачке и пацове. Ни зима није поштедела Парижане, па се тако крајем новембра температура спушта до -15 степени. Град за огрев користи дрвеће са булевара, па чак и градске клупе.

Сваке седмице, на стотине Парижана умире од запаљења плућа, бронхитиса и тифуса.

Тада се неких 250.000 грађана мобилише како би се борили раме уз раме са француским војницима. Воде се борбе, али Пруска сваки пут глатко односи победу. Леон Гамбета, министар унутрашњих послова, успева да побегне балоном из Париза, и стиже до Тура, где ће са делом француске владе радити на појачању.

За то време, Пруси задају одлучујућ ударца. 18. јануара 1871. у Сали огледала у Версају, канцелар Бизмарк остварује план о немачком уједињењу, и проглашава Вилхелма I немачким царем.

У исто време, гранате свакодневно туку Париз, те су бомбардовања, глад и хладноћа само кап која су прелила чашу. И тако, 28. јануара, Французи се коначно одлучују да потпишу примирје, и то под пруским условима: исплата 5 милијарди франака у злату на име ратне одштете, и окупација Француске док се не исплати и последња унца злата, која ће трајати 2 године. А изнад свега, уступање Прусској фр. области Алзаса и Лорене.

1. марта, пруске трупе парадирaju на Јелисејским пољима у име победе. У знак протеста, Парижани, који су одолевали опсади 138 дана, обавијају прозоре црним заставама. Они се не осећају само пораженим, већ и униженим, због тога што су се тако лако предали. Ово ће довести до грађанског рата, али то је већ друга прича.

Дарко Милетић, професор француског

ДАН ЈЕЗИКА НА ФРАНЦУСКИ НАЧИН

Обележили смо међународни Дан језика уз француски доручак и Едит Пјаф 19.9.2022. Презентацију су припремили: Сара Миловановић, Марко Обрадовић, Душан Бајец и Давид Седлар уз помоћ своје наставнице француског Азре.

Croissant : Je m'appelle Croissant, James Croissant. I am ze French! Je suis très délicieux et on me mange surtout pour le petit déjeuner. Je suis le croissant original, fait d'une pâte spéciale.

Fromage : Salut! Moi aussi je suis français. Je m'appelle Cécile de Fromage. J'appartiens à la famille des fromages à pâte molle et croûte lavée. Je suis connu dans le monde entier! Tout le monde m'aime. Dis, pourquoi t'en as un drôle de forme?

Croissant : Ha, ha... Très drôle! Moi je me demande, pourquoi tu sens aussi mauvais? Maintenant, je dois y aller, ils m'attendent au petit déjeuner chez Le Petit Prince.

Сара Миловановић IVб и Душан Бејец IVа

ИТАЛИЈАНСКИ ДОРУЧАК

Италијани су Дан језика прославили италијанским доручком. Направили су кафу на италијански начин у апарату за кафу од познатог италијанског бренда „Bialett“. Апарти за кафу се праве искључиво у Италији од кад је бренд основан 1919. године. Ученици су имали прилику да донесу италијанске колачиће док је професорка понела колач ciambella То је једноставан, али популаран слаткиш широм Италије. Првобитно се конзумирао током бифеа, породичних вечера или венчања. Данас се углавном служи за доручак са млеком или као ужина током дана. Ученици су послужили све госте на свом доручку и тако обележили Дан језика на италијански начин.

Александар Василић 16

МОКА, HOME SWEET HOME *STILE ITALIANO*

Kafetjera (caffettiera), makineta (macchinetta), moka (moca/moka) – опште место италијанских филмова од тридесетих до данас. Кухињске сцене у старим ремек-делима попут *Un borghese piccolo piccolo* или у модерним серијама попут Инспектора Колијандра не могу да се замисле без моке и глинског шпорета. Ништа тако јасно и недвосмислено не приказује слику италијанског грађанског дома као ова једноставна комбинација. Уз само мало претеривања и патетике, могло би да се каже да је то италијанска верзија огњишта.

Италијани обожавају кафу. За себе мисле да су највећи стручњаци за кафу на кугли земаљској, пију је често и у најразличитијим комбинацијама. Испијање омиљеног напитка у кафеима, бистроима и ресторанима неодвојиви је део италијанске културе. *Espresso* је у срцу филозофије *La dolce vita* - филозофије отворености, опуштености и флерта у најширем смислу те речи.

Али Мока је нешто друго, нешто сасвим лично, кућно, породично. Мока је за Италијане оно што је за нас џезва. Сваки Италијан који иоле држи до себе прво што уради када

ујутру отвори очи јесте да пристави Моку. Са комшијама се пије искључиво кафа из моке. Мајке својој деци пред испит кафу кувају искључиво у моки. Доручак у кревету без послужавника са моком није италијански доручак у кревету.

Кафа скувана у макинети је јака као гром – без обзира на то да ли је кувате само за себе или за осмочлано друштво (наравно, свака кућа обавезно има читаву палету кафетјера за све прилике) – филтер у који се ставља кафа пуни се до врха.

Мока је једноставан уређај – метални бокалчић који се састоји из два дела и који функционише отприлике по принципу мини експрес лонца. Вода, која се сипа у доњи део металног бокалчића ври и, немајући куд, под притиском пролази кроз филтер у којем се налази кафа. Тако припремљена течност потискује се кроз сито у горњи део лончета. Горњи део моке има поклопац и дизајниран је тако да се из њега удобно може сипати справљена кафа. На интернету ћете пронаћи небројено много сумануто сложених упутстава за припрему еспресо кафе у моки. Не обазирите се на њих. Кључ је у једноставности и брзини – *espresso!*

Моку је, иначе, конструисао Алфонсо Биалети 1930. године. Прича (можда само рекламна) каже да је Алфонсо дошао на идеју за Моку посматрајући праље на обали језера поред којег је живео. Жене су, наиме, прале веш у неким раним верзијама веш-машина које су се састојале из две спојене кофе кроз чију средину је пролазила метална цев. Моке италијанског предузећа *Bialetti* и данас су синоним за ову генијалну џезву и продају се у стотинама хиљада примерака широм света. Чикица са брковима (*Omino coi baffi*) који је нацртан на свакој произведеној кафетјери јесте Ренато Биалети, Алфонсов син, који је очев изум учинио познатим широм света а породичну компанију претворио у симбол за квалитетну, брзу и тотално италијанску кафу. Стари Ренато умро је у 93. години а његов пепео положен је у једну џиновску - макинету.

Ива Спасић

РАСПАКОВАВ «ЧЕМОДАН» ДОВЛАТОВА

Сергей Довлатов бесспорно является одним из самых (по) читаемых русских прозаистов конца XX века и важной фигурой «третьей волны» эмиграции. Его уникальная мысль, отражающая быт советского человека, лаконична и остроумна, а его тонкий юмор вызывает гоголевский «смех сквозь слёзы». Безусловно, Довлатов своими занимательными рассказами проникает в особенности и трудности эмигрантской жизни, ностальгируя и восстанавливая свои воспоминания о петербургских буднях. Многие критики отмечают, что именно цикл повестей «Чемодан» из 1986 г. является образцовым примером зрелого творчества писателя, в который он уложил все черты своего подлинного стиля.

Вокруг каждой вещи, извлечённой из чемодана, строится сюжет нового рассказа довлатовского цикла. Вещи становятся наряду с повествователем (им же является сам автор) главными героями, которые открывают окна в непростую жизнь советского человека. И креповые носки, и номенклатурные полуботинки, и приличный двубортный костюм, и офицерский ремень, и куртка Фернана Леже, и поплиновая рубашка, и зимняя шапка и шофёрские перчатки – являются не только кусками одежды, но и неотъемлемыми кусками воспоминаний, которые хранятся на дне шкафа во мраке забвения. Таким образом, и сам потрёпанный чемодан перестаёт быть лишь предметом, а становится метафорой доэмигрантской жизни писателя, которую он был вынужден покинуть. Как Довлатов сам говорит, его «пропащая, бесценная, единственная жизнь» вместились между фотографиями Маркса и героя нового времени Иосифа Бродского, по совместительству, самого близкого друга автора.

Следует отметить, что Довлатов таким образом пишет энциклопедию советской жизни, в которую всегда можно заглянуть и в множестве смешных и порой даже абсурдных ситуаций узнать для себя что-то близкое и родное. Герои на страницах его произведений то печально смеются, то смешно печалются, качаясь на качелях жизни. Талант Сергея Донатовича как раз и состоит в том, что он, подобно Чехову, просто наблюдает за судьбами людей и описывает их, не претендуя на дидактическую роль писателя. Он это делает ёмко, остроумно, иронично, навсегда остававшись актуальным.

Нада Милићевић

МЕНЯ ЗОВУТ ЭМА

Меня зовут Эма, я учусь в школе Rudjer Bosković. Мне тут очень нравится, у меня здесь есть много друзей из разных стран. На сама деле, это и вправду лучшая школа в которой я училась. Я поменяла 3 разных школы, но эта лучшая по всем критериям. Почему? Потому что здесь чудесные и добрые учителя, которые понятно объясняют материал уроков. Коллектив. Ребята в нашей школе очень дружелюбные и с ними можно поговорить на разные темы. Также наши учиткля помогают нам, если что то не получается. У нас в школе есть много разных дополнительных активностей. Мы едем с нашим классом в разные страны, прктикуем и учим разные языки. В общем эта лучшая школа!

Ема Бакић 1a

ТАНУШНА МОРСКА ЛАТИЦА

Ове године су ученице четврте године имале задатак да прочитају роман Танушна морска латица познате чилеанске књижевнице Исабел Аљенде. Осим тога што су сазнале пуно о шпанском грађанском рату, љубавној причи између Росер и Виктора, Пабло Неруди који је један од ликова у самом роману, ученице су вежбале и писање различитих врста текстова. Књига је преведена и на српски језик, те је топло препоручујемо за читање.

RESEÑA “LARGO PÉTALO DE MAR”

Autora: Isabel Allende

Páginas: 375

En esta nueva publicación, la autora aborda por primera vez la Guerra Civil española, relacionándola con el destino de la historia de Chile, entremezclando así la historia de los dos países. El título está tomado de un verso de Pablo Neruda, en el que el poeta compara a su patria con esas palabras.

Isabel Allende obtuvo información sobre la travesía del Winnipeg de dos fuentes.

En primer lugar, porque conoció a Víctor Pey, cuando éste estaba viviendo su segundo exilio, esta vez en Venezuela. País al que tuvo que marcharse cuando el golpe de Estado del general Pinochet. Pey fue uno de los españoles que se trasladó a Chile en aquel barco de exiliados españoles. Con él, pudo mantener conversaciones sobre aquel viaje.

Además, Carmelo Soria le había comentado esa travesía cuando fue secretaria suya en Naciones Unidas.

Así, coincidiendo con el 70 aniversario de la llegada del Winnipeg a Chile, “Largo pétalo de mar” cuenta la historia de Víctor y Roser. Una pareja catalana que formó parte de los más de dos mil exiliados españoles que llegaron al país andino a bordo del navío fletado en 1939.

La novela recorre la historia de medio siglo en Chile, desde los años cuarenta a los noventa, pasando por el golpe de estado de Pinochet.

Sinopsis

Un viaje a través de la historia del siglo XX de la mano de unos personajes inolvidables que descubrirán que en una sola vida caben muchas vidas y que, a veces, lo difícil no es huir sino volver.

En plena Guerra Civil española, el joven médico Víctor Dalmau, junto a su amiga pianista Roser Bruguera, se ven obligados a abandonar Barcelona, exiliarse y cruzar los Pirineos rumbo a Francia.

A bordo del Winnipeg, un navío fletado por el poeta Pablo Neruda que llevó a más de dos mil españoles rumbo a Valparaíso, embarcarán en busca de la paz y la libertad que no tuvieron en su país. Recibidos como héroes en Chile —ese “largo pétalo de mar y nieve”, en palabras del poeta chileno—, se integrarán en la vida social del país durante varias décadas hasta el golpe de Estado que derrocó al doctor Salvador Allende, amigo de Víctor por su común afición al ajedrez.

Víctor y Roser se encontrarán nuevamente desarraigados, pero como dice la autora: “Si uno vive lo suficiente, todos los círculos se cierran”.

MI OPINIÓN

En mi opinión el libro Largo pétalo de mar es una maravillosa y bien escrita historia. Sus primeros capítulos me conmovieron demasiado, la crudeza que se vive en tiempos de guerra es simplemente inhumana. El exilio que mucha gente debió enfrentar, las diferencias políticas que trae tanto conflicto y como en toda historia, el amor y desamor, que no puede faltar.

Миа Весић IV6

Desde mi punto de vista, "Largo pétalo de mar" es un libro interesante por varios razones. Hay muchos personajes desarrollados que tienen relaciones complicadas y también un pasado complicado. Aunque el libro es ficticio, muchos de sus personajes están basados en personas reales. Creo que deberías leer este libro no solo porque es intrigante, pero porque es también educativo sí está basado en hechos históricos reales.

Јана Карановић IVБ

En mi opinión, "Largo petalo de mar" es un excelente libro que puede ser leído por cualquier persona. Es interesante para personas de todas las edades y géneros porque tiene diferentes aspectos y temas que cubre. Personalmente, me encantó la aventura por la que pasaron los personajes y ver su desarrollo a lo largo del tiempo realmente me quedó grabado. En conclusion, este es un libro que recomendaría a todos.

Наталија Матић IVБ

У ПОСЕТИ ИНСТИТУТУ „СЕРВАНТЕС“

Поводом предстојећег Еврпског дана језика, који се у нашој школи увек са посебном ентузијазмом обележава, ученици прве године гимназије који уче шпански језик, посетили су Институт Сервантес са својим професоркама Марином Миловановић и Сузаном Амановић.

Дочекала их је Мирјана Старчевић која им је заједно са библиотекарком, показала библиотеку, књиге, филмове и представила могућности које у оквиру Института постоје, као и све оно што ученицима у овом узрасту може бити најзанимљивије и најкорисније. Након тога им је шефица и координаторка курсева Ana Isabel Reguillo Pelayo представила значај и распрострањеност шпанског језика и хиспанске културе, а ученици су се одлично снашли са питањима које им је припремила и због тога су добили занимљиве награде. За сам крај ове посете, Ивана Јовановић Арсић је представила изложбу „Најдуже путовање: Прво опловљавање света“, поводом путовања које је започео Магелан 1519. године и које је трајало три године. Цео овај догађај употпунио је бурито у ресторану Tortilla casa, а након тога смо се засладили „хеладом“. Верујемо да ово занимљиво искуство кроз комбинацију језика, културе и гастрономије ће бити нешто што ће подстаћи ученике да и даље вредно раде и да истраже све што богата Хиспанска култура нуди.

▶ BIOTECHNOLOGY
GMO
MODIFICATION

▶ GMO PURPOSE

▶ GMO
ADVANTAGES &
DISADVANTAGES

□ Research project | □ Andreja Ristic | □ May 2022

Biotechnology

GMO

HOW DOES BIOTECHNOLOGY CREATE NEW OPTIONS IN
INDUSTRY AND HEALTH?

GMO biotechnology

An animal, plant, or microorganism that had its DNA altered by biotechnology is known as a genetically modified organism (GMO). Biotechnology is a method that involves **cloning** and **DNA recombination**.

The nucleus of the cloned individual's cell is removed and

placed into the cytoplasm of the host egg during cloning. As a result, we get large number of offspring who are genetically similar to that individual from which are produced.

Biotechnology also works with recombinant of DNA. This is accomplished by introducing one or more genes from one species into the genome of another.

GMO PURPOSE

The purpose of GMO biotechnology is to make more perfect species. GMO products are part of everyday life and are used in **agriculture, medicine, research, and environmental management**.

People have always used various breeding methods to produce the highest quality products for human consumption, including plants and animals.

For years, corn, cattle, and even dogs have been selectively bred to have specific best characteristics, with the purpose of being as healthy as possible and having good genetic predispositions.

Scientists may now directly edit the DNA of microbes, plants, and animals thanks to recent developments in biotechnology.

Animals and plants modification via traditional methods, such as selective breeding and crossbreeding, can take a long period. Furthermore, selective breeding and crossbreeding can produce mixed outcomes, with undesirable features coexisting with desired traits. Scientists have been able to overcome this problem by employing biotechnology to target specific DNA modifications. This has allowed them to alter the genetic structure of the species without having to monitor undesirable features.

EXAMPLES

Purple tomatoes contain higher levels of anthocyanins, a natural anti-inflammatory compound. Higher plants have mechanism for producing anthocyanins, which are also found in tomato leaves. Because GMO biotechnology made a switch to the production of anthocyanins in the tomatto not only in the leaves, the health benefits are substantial.

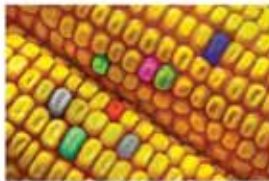

Aquadvantage salmon is genetically modified salmon that grows quickly. This GM salmon matures to market weight in about 16 to 18 months, whereas natural salmon takes 32 to 36 months.

This salmon has added a growth hormone gene from the fast-growing Pacific salmon Chinook as well as an ocean period set DNA fragment. The gene and activator sequence, when combined, act as a switch, allowing salmon to grow year-round rather than seasonally as wild or farmed salmon.

GMO CORN

Genetically modified corn is intentionally modified to achieve specific goals for farmers, product producers, and society as a whole. The goal is to develop a product that is stronger, healthier, and more beneficial.

STEPS OF APPLYING Biotechnology in the production of GMO corn:

1. *Bacillus thuringiensis, a soil bacterium, generate a pesticidal protein. It is encoded by a gene called cri 1Ab.*
2. *The specific DNA sequence that makes up the cri 1Ab gene is identified and duplicated in the laboratory.*
3. *The corn plant is transformed in the laboratory with this new modified cri 1Ab gene*
4. *The final step in biotechnology occurs in the field, where producers cross this corn plant (which contains the cri 1Ab gene) with its best performin lines to create a high yielding variety.*

The primary benefit of genetically modified corn is that it more resistant. It may be resistant to difficult growing conditions, such as lack of rain, or it may be able to resist weed or insect attack infestation in terms of growing maximum yield.

The disadvantage of genetically modified corn is that adjustments in cellular structure occur in forms that are not really affected by natural growth. Scientists have successfully incorporated animal DNA, pesticides, herbicides, and other objects into plant structures, increasing the possibility of future health issues.

GMO CORN ADVANTAGES

Some of advantages of GMO CORN product:

1. **HEALTH:** Corn has additional nutritional benefits because it can be loaded with a variety of vitamin and minerals
2. **GROWTH:** 25% increase in yield over non-GM
3. **Pest resistance:** The **Bt** gene, which has been use to modify GMO corn, produces a protein that is toxic only to certain pests and insects, making corn more resistant to their attacks.
4. **Herbicide & Drought Tolerance:** Genetically engineered to be resistant to multiple herbicides and to survive stressful conditions such as drought.
5. **Ease production:** lowers costs for farmers and consumers due to higher yields and growth in difficult conditions.
6. GMO modification can change corn to improve its **taste and appearance** to make the product more attractive to consumers.

Over 70% of farmers stated that the main reason they adopted genetically modified corn is to increase yield.

GMO CORN DISADVANTAGES

Some of disadvantages of GMO CORN product:

1. **Allergens:** Because genetically modified corn contains foreign genes from another organism, it can cause allergic reactions in humans.
2. **Cancers:** Because of DNA mutations in corn, people are concerned that it may accelerate the progression of cancer.
3. **Impact on other species:** There is a risk that the modified genes will affect other animals or plants in the food chain that are linked to corn.
4. **Environment:** Because GM corn is herbicide resistant, it may encourage the development of new weed species that are also herbicide resistant.

GMO Long-term

Because we still don't know much about genes, genetic engineering isn't specific, clear, or easy to predict. Over 60 governments in the world have set strict limits or bans on the production and trade of genetically modified organisms.

So even though existing research indicates that genetically modified corn is safe, there are still serious concerns about possibility long-term safety issues for human diets and

environmental consequences as a result of genetic changes.

There are numerous plusses and minuses to the use of GMO crops. While it can raise agricultural output, progress, and nutritive quality, it can also have negative impacts on the environment and human health.

Long-term research and monitoring of the results of GMO corn cultivation for food is necessary.

Biotechnology extinct species

CRISPR, a biotechnology company, can make animals extinct thousands of years ago, thanks to significant advances in DNA reading and writing technologies.

Scientists discovered mammoth tusks, bones, and other material in order to sequence the animal's DNA. This DNA will then be cloned and sequenced into Asian elephant to create a mammoth elephant hybrid.

Proponents believe that trying to restore extinct species as a result of human activity is morally just, and that their return could help repair eco - systems and minimize climate change. The negative impact of reborn animals could be the introduction of new pathogens that could infect humans, as well as the way they will damage the environment.

Many people oppose this process because they see it as unethical.

SOURCES:

genetically modified organism | Definition, Examples, & Facts. (2022). Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/science/genetically-modified-organism4>
Genetically Engineered Salmon May Be on Our Plates Soon. (2022). Earth Island Journal. <https://www.earthisland.org/journal/index.php/articles/entry/genetically-engineered-salmon-on-our-plates-soon/>
Kahn, J. (2021, July 20). Learning to Love G.M.O.s. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2021/07/20/magazine/gmos.html>
Making a Genetically Engineered Crop. (2021, November 16). CropWatch. <https://cropwatch.unl.edu/biotechnology/makinggmo>
Barrell, A. (2022, April 21). Genetically modified food: What are the pros and cons? Medicalnewstoday. <https://www.medicalnewstoday.com/articles/324576>
Gaille, L. (2017, August 22). 11 Pros and Cons of Genetically Modified Corn. Vittana. <https://vittana.org/11-pros-and-cons-of-genetically-modified-corn>
Brown, C. (2021, December 28). The Controversy on Genetically Modified Corn - Charlotte Brown. Medium. <https://charlotte-innovate.medium.com/the-controversy-on-genetically-modified-corn-2d411c742589>
Deutsche Welle (www.dw.com). (2021). Biotech firm says it can resurrect extinct woolly mammoth. DW.COM. <https://www.dw.com/erv/biotech-firm-says-it-can-resurrect-extinct-woolly-mammoth/a-59171358>

Андреја Ристић IIIБ

ЏУДО КЛУБ „ПАРТИЗАН“

Руђерови прваци проширили су знање и побољшали своје вештине из џудоа. Презентацију на часовима практичне наставе извели су такмичари џудо клуба „Партизан“ на челу са својим тренером Машом Стојановић. У доброј атмосфери и са још бољим методама обуке, ђаци су остварили добру интеракцију са такмичарима. Опробали су се у разним хватовима и падовима, осетили потпуни интезитет и суштину овог племенитог спорта који има за циљ да побољша физичко, ментално и морално стање сваког свог полазника.

Руђер тим

СПОРТСКИ ДАН

Захвални на топлом времену, активностима које су им биле обезбеђене, као и на томе што им је омогућено још мало спавања, ученици наше школе су ентузијастично стигли на Аду 8. 9. да започну спортски дан.

Прошетали смо до бициклистичке станице, где су после неке уобичајене папирологије, скоро сви сели на бицикле и кренули да се возе дуж дугачког полуострва. Неки су одлучили да наставе лежернијим темпом пешице. Међутим, сви су видели велико дрвеће, зараслу траву, бројне кафиће и ресторане, муве или комарце како уживају у последњим топлим данима, и светлуцаву воду, уживајући у свим овим призорима пре доласка кише и снега.

Други су одлучили да оду аутобусом на другу страну, где су скијали на води или играли полигоне, што је покушало 14 ученика, и треба истаћи да су постигнути импресивни резултати. На првом месту је био Бата Николић, који је игру завршио за 32,1 секунду; Вања Антић заостао је неколико милисекунди, завршивши за 32,57 секунди; на трећем месту био је Марко Кокир који је завршио за 33,25 секунди.

Након активности које су сигурно биле заморне, наши ученици су добили прилику да презалогате. Разговор је био разноврстан, а ако би се испитала мишљења ученика, нашао би се широк спектар тумачења, од којих нека не би нужно била везана за сам спортски дан.

Неким ученицима је то била прва таква активност, док је неким последња у дугом низу, али када се све завршило, ученици су се вратили кући, неки уморни, неки задовољни, а неки једноставно срећни.

Божидар Василић IIIБ

ПОСЕТА ВЕСЛАЧКОМ КЛУБУ „ПАРТИЗАН“

Идеја о упознавању са веслањем као спортском граном се наставља. Веслачки клуб „Партизан“ био нам је домаћин и уз бројне занимљивости, историју спорта и еволуцију веслачких чамаца направљена је презентација. Вишеструки шампиони Растко Петровић и Ненад Беђић, са националним и интернационалним одличјима, који сада раде као тренери позабавили су се тиме да наши гимназијалци имају адекватан третман у обуци која је била и на отвореној води (чамац „Галија“, а и у затвореном простору, на симулаторима (ергометрима), које веслачи користе за тренирање углавном ван сезоне како би остали у што бољој форми. Плезир у овом термину направили смо ученицима прве године који су се у великом броју одазвали и опробали у овом јако тешком спорту који утиче на развој целог тела. Тренинге и обуку ћемо организовати и са трећом и четвртм годином како бисмо идеју о школском такмичењу „Трке галијом“ организовали на пролеће.

ТРКЕ „ГАЛИЈОМ“

Ученици друге године Гимназије „Руђер Бошковић“ отворили су овогодишњу веслачку сезону у сарадњи са ВК „Црвена звезда“. Идеја овог дружења и нове активности је да ученике упутимо у нешто ново и да по генерацијама, у одређеним терминима, до пролећа адаптирамо наше ђаке на такмичење које ће бити интерно, наравно са жељом да оформимо и репрезентативну екипу (12 величанствених) која ће нашу школу представљати у организованим интернационалним турнрима „Трке ГАЛИЈОМ“, за које постоји индиција да ће се организовати на пролеће ове школске године.

ФУТСАЛ

Дана 28.11. ученици наше гимназије су учествовали на општинском такмичењу у фудзалу које се одржало у спортској хали „Партизан“ у Жаркову где су ученице освојиле су друго место, а мушка екипа у првом мечу изгубила против XIII гимназије после пенала.

ТАКМИЧЕЊЕ У ОДБОЈЦИ

Дана 21.10. ученици наше гимназије освојили су треће место у мушкој и женској категорији на општинском такмичењу у одбојци одржаном у СЦ „Партизан“ у Жаркову .
Честитамо!

МАШИНА ЗА ВИРТУЕЛНУ СИМУЛАЦИЈУ СКИЈАЊА

У среду 23. новембра, група ученика трећег разреда гимназије у оквиру наставе физичког и здравственог васпитања, посетила је Фитнес студио „Магна фит“. Ученици су се опробали у скијању на машини за симулацију виртуелног скијања јединственој на нашим просторима. Ова активност је добра припрема за предстојећу скијашку сезону.

НАШЕ ЗВЕЗДЕ

Ученик наше школе Милан Радојичић, освојио је друго место на тениском турниру Masters TSB 2022 у категорији до 16 година.

Браво, Милане!

ЗАВРШНА СВЕЧАНОСТ XIX ГЕНЕРАЦИЈЕ МАТУРАНАТА

Завршна свечаност XIX генерације матураната десила се 19. јуна 2022. у Мадленијануму. Дивно, свечано, академски, а ипак емотивно, испратили смо матуранте у свет. У Кошутњаку, нашем ушушканом кутку, чекаће их пријатељи за цео живот. Талентовани плесачи, маестрални глумци, шармантни водитељи, врхунски музичари, окупљени око представе Балкански шпијун на наш начин, показали су да уживају у културној афирмацији школе.

ГОВОР ТEE ПОЛИМАЦ, ЂАКА ГЕНЕРАЦИЈЕ

Добро вече поштовани родитељи, професори, пријатељи школе и матуранти,

Кажу да када човек нешто жели да постигне, најважније је да у то уложи много труда и рада како би стигао до жељеног циља, али сматрам да постоји нешто још важније и нешто што игра још већу улогу, а то су људи око нас који нас подржавају. Управо они су кључ мог успеха и самим тим желим да им се захвалим.

Најпре, желим да изразим захвалност својој породици, својим родитељима, брату, баки и деки, који су ми увек били највећи ослонац, подршка и који су у сваком тренутку веровали у мене. Затим, својим пријатељима који су ме увек ме бодрили и чували ми леђа. Такође, захвалила бих се целом колективу гимназије, директорки и свим својим професорима који су нам пружили неизмерну подршку и свима нама били узор. Али посебно се захваљујем професорки математике, Александри Ивановски, која нам је помогла да пребродимо многе изазове, професорки српског Катарини Урошевић која ми је пружила шансу да будем део школске драмске труппе, професорки економије, Ивани Мандић, која ми је помогла да изаберем економију као животни позив и била професор за узор и својој разредној Ивани Голац која нас је увек стављала на прво место, била најпожртвованији професор и наш ослонац и сви смо јој бескрајно захвални.

Након четири године дошао је и тај транутак када се поздрављамо са својим средњошколским данима и правимо велики корак у нашим животима. Протеклих година прошли смо кроз много тога заједно, доживели безброј успеха и падова, и штошта ново научили, али првенствено, сматрам да смо научили како да будемо добри људи. Драго ми је и поносна сам што могу да кажем да смо у сваком тренутку били ту једни за друге и увек били спремни да помогнемо. С тога, својим пријатељима из генерације желим много среће и успеха у даљем школовању и са сигурношћу могу рећи да их чека светла будућност. Част ми је што сам била ученица ове школе и део овог дивног колектива, хвала вам још једном.

СВЕТСКИ ДАН МЕНТАЛНОГ ЗДРАВЉА

Светска здравствена организација сваке године, 10. октобра обележава Светски дан менталног здравља под новим слоганом. Ове године, светски слоган је „Учинимо ментално здравље глобалним приоритетом“. У гимназији смо овај дан обележили школским фестивалом са поруком „Нема здравља без менталног здравља“. Наши ученици и ученице су припремили разне експонате са циљем подизања свести и покретања дискусије о значају бриге о менталном здрављу.

Уживали смо у представљању књига и филмова који се баве менталним здрављем и менталном болешћу, изложби фотографија сигурног простора за ментално здравље и уметничким доприносима инспирисаним менталним здрављем.

Речима нашег ученика који је припремио отварање фестивала: осмислили смо сигуран и инспиративан простор за одмор, креативност и пријатељску дискусију.

Наставићемо да охрабрујемо овакве врсте активности и дискусија, значајне за благостање свих нас јер се слажемо са речима Светске здравствене организације – ментално здравље је наш приоритет.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ПРОФЕСIONALНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ И КАРИЈЕРНОГ САВЕТОВАЊА

Наш бивши ученик, Антонио Брозичевић, пренео је своје искуство похађања Диплома програма али и високог образовања, ученицима и ученицама трећег разреда.

Антонио је завршио основне студије инжењерства на King's College у Лондону и мастер студије медицинске роботике на Imperial College у Лондону. Тренутно PhD кандидат на истом програму. Са нашим ученицама и ученицима поделио је социјалне и академске аспекте студентског живота и одговарао на њихова питања о учењу, слободном времену и перспективама за запослење. Ученици су ценили прилику да сагледају карактеристике програма који похађају из нове перспективе, те да анализирају како се знање стечено на универзитету надограђује на знање стечено у средњој школи.

Ученици заинтересовани за студирање у области политичких наука имали су консултативни разговор са Миланом Крстићем, доктором политичких наука и доцентом на Факултету политичких наука у Београду, специјализованим за међународне односе. Милан Крстић је одговорио на дилеме ученике у вези са потенцијалним запослењем, каријерним путевима и слици професионалаца из области политичких наука у јавном животу. Ученици су били заинтересовани и за програме које факултет нуди и врсте задатака са којима се током студирања могу сусрести. У склопу истог програма, изразили су жељу да посете просторије факултета што ће током свог процеса каријерне оријентације и остварити.

УПРАВЉАЊЕ РАЗРЕДОМ ИЗ УГЛА ПСИХОЛОГИЈЕ

Када се као нови наставници и наставнице сусрећемо са разредом, или када се, са већ много година искуства, сусрећемо са новим генерацијама, често постављамо питања дисциплине и ауторитета. Дуго смо мислили како је добра учионица – тиха учионица у којој наставник или наставница држе час а ученици и ученице у тишини прате инструкције. У овом сценарију, наставници и наставнице су фигуре од ауторитета, а на ученицима и ученицама је да без много преиспитивања прате правила и задржавају дистанцу од својих наставника и наставница.

Истраживања у области психологије образовања су ове претпоставке окренуле наглавачке, истичући комплексне аспекте рада у учионици који укључују физички простор, развој квалитетних односа између школских актера и актерки који

подразумева већу равноправност, мотивацију за рад, учешће у изради правила и њихово праћење и много тога другог, значајног за хармонично функционисање разреда.

Кренућемо од очигледног – где радимо и учимо? Иако је свима сасвим јасно да учионице треба да буду простране, светле и топле, треба узети у обзир и планиране исходе сваког часа и распоред седења. Да ли је потребно да ученици и ученице сарађују? У колико великим групама? Колико им је потребно да деле материјал, крећу се кроз учионицу? Можда је напротив, потребно да раде индивидуално и да једни друге не ометају? На крају, може бити неопходно да раде у паровима и не „прислушкују“ једни друге. Много могућности, зар не? На сва ова питања наставници и наставнице одговарају сваког дана (и до осам пута) како би омогућили хармоничан ток активности, гладак прелаз између више делова часа, ефективно слушање између ученика и ученица и на крају – постизање циљева часа. То нас доводи до савременог разумевања концепта

управљања разредом. Већ одавно нам није циљ имати тихе, дисциплиноване и пасивне ученике и ученице, већ мотивисане ученике и ученице активно укључене у планиране активности, који без препрека (што физичких, што психолошких) могу да уче и развијају се. Наравно, ово се не постиже само омогућавањем адекватних физичких услова, мада простор за кретање, могућност раздвајања група и прегледности разреда свакако не одмаже.

Психолошки најзначајнији аспект управљања разредом је развој и одржање квалитетних односа између наставника и наставница и ученика и ученица. Идеја која стоји у позадини развоја односа је следећа – када се ученици и ученице осећају пријатно, добродошло и сигурно, што квалитетни односи омогућавају, већа је шанса да ће бити искрени и у сарадњи са другима у учионици, пратити правила и ефективно допринесити хармонији у учионици. Како бисмо ишли ка овом идеалу, потребно је да имамо у виду потребе наших ученика и ученица. У складу са образовним потребама, наставници и наставнице треба да задрже позитивна очекивања – високе али реалистичне захтеве у погледу академског успеха. Ипак, ученичке потребе су некада неакадемске и тичу се сигурности, боравка у простору без оптерећења и притисака, због чега је важно да наставници и наставнице задржавају смисао за хумор, миран начин комуникације, постављају питања у вези са интересовањима ученика и ученица, те и сами учествују у разговору, као равноправни чланови групе. На крају, када ове потребе, у складу са развојном фазом, постану и значајно комплексније, наставници и наставнице се налазе у позицији одржавања деликатне равнотеже између пружања и трагања за додатном подршком, постављања питања, отварања простора за сигурно дељење и све то, имајући у виду предметне захтеве и циљеве часа.

Када су нам простор и лични односи безбедни и отворени, можемо разговарати и правилима и дисциплини. Када је реч о млађим ученицима и ученицама, важно је укључити их у израду правила, њихово писање и постављање на видљиво место. Код старијих, доследна примена, подсећање на једноставне рутине и потенцијалне последице, углавном су сасвим ефикасне стратегије за решавање проблема. Правила и последице треба свима да буду унапред познате а при њиховој примени треба имати у виду интегритет и достојанство свих укључених. То нас враћа на квалитетне личне односе – чак и у случају да дође до проблема, у атмосфери пуној поштовања, реаговање је лакше и шансе да се проблеми понове су мањи.

Јасно је да управљање разредом не почиње и не завршава се једним школским часом. Циљ управљања разредом је постизање хармоничне атмосфере и односа поштовања и поверења у оквиру којих се постижу циљеви часа или предмета. То је динамичан и дуготрајан процес који захтева ангажовање разних материјалних, когнитивних и емоционалних ресурса. То нас и не изненађује, имајући у виду развојне потребе ученика и ученица са којим радимо и време које са њима проводимо. Ипак, ми смо важне фигуре у животима наших ученика и ученица током неколико кључних година у њиховим животима – важно је да то не изгубимо из вида.

Тамара Лечић 16

ПУТОПИС – ПРВИ РАЗРЕД

„Нису сви они који скитају изгубљени“, рекао је Толкин. Чињеница је да је наша генерација позната по томе што има потребу за скитњом, било то у неку другу државу, или, на крају крајева, у другу реалност. Давно, пре пет година, остао ми је у сећању моменат у ком сам сазнала да постоје две врсте путовања: прелазећи границу и улазећи у нацију другог језика, културе, живота и путовања, кроз књиге и кроз машту. Месец дана пре садашњости, наша генерација је са школом путовала за Атину, главни и, може се рећи, некада најсавршенији град Старог света, садашње Грчке. На аеродрому се могло видети узбуђење на младим лицима прве године гимназије, генерације којој је, са једне стране, скоро све другачије и ново у односу на основну. Прву ноћ у Глифади, предграђу Атине, обележио је моменат ноћне шетње у центар града, излазак у кафиће и истраживање града. Следећег дан посетили смо античку цитаделу Атине, Акропољ. Фрапантан и монументалан врх највишег постоља античке Грчке фасцинирао је сваког посетиоца овог невероватног трага историје. Један од смешнијих догађаја овог дана је био када су се ученици прве године, Јана и Стефан, изгубили на Акропољу тако што су мислили да је група наставила да се пење ка Акропољу, а заправо су стали како би чули причу водича. После тога дружина разредне Катарине Урошевић и Сташе Лучић кренула је ка центру града како би имали слободно време за куповину и обилазак околних кафића и ресторана. Једно од мојих личних најомиљенијих места које сам обишла тог дана био је кафић под називом „Little Kook“ где се на неколико месеци мењају теме кафића. У време када смо ми посетили Атину, тема је била Ноћ вештица. Детаљи и декорације су фасцинантне, а пажња са различитим јелима која су за Ноћ вештица и одећом које особље носи је невероватна. Наредног дана је чета морала рано да се пробуди јер је следило крстарење на три различита острва: Идру, Егину и Порос. Путовање до првог острва трајало је три сата и, због раног буђења, сви су заспали. Мало је рећи да је Идра једно од најлепших острва које сам икада видела. Архитектура је невероватна, а тек прича иза овог тајанственог острва. Идра је било луксузно острво педесетих година јер се на њему јако тешко градило. Због тога што не постоји транспорт на острву, грађевински материјали су морали да буду ношени на животињама. Следеће острво које смо посетили је било Порос, које, по мом мишљењу, није било ни близу лепоте Идре. На

задњем острву, Егини, неколико ученика је пробало и купило најбоље пистаће на свету. Остали ученици су изабрали да се окупају у мору и да се сунчају на глази. Најсмешнији моменат овог дана је био када је брод требао да крене. Неколико нас је било на врху брода и гледало како остатак генерације трчи ка броду како не би остали заглављени на острву. Крај тог дана обележило је изненађење за Милин рођендан - торта и рођенданска песма у ресторану хотела. Преподне једног од последњих дана у Атини је обележило уживање на глази у Глифади и на базену хотела. Ученици су могли да се опусте

Лана Илић Ја

од напорног школског живота и учења. У току вечери видели смо Плаку и поново свратили у центар Атине, имајући могућност да обиђемо оно што нисмо стигли претходних дана. Последњег дана овог невероватног путовања је прва година по други пут свратила у центар Глифаде за слободно време. У домовину Србију Руђер чета слетела је поподне. Скитање је делимично за изгубљене, мада ова авантура показала је то да скитање може бити и за радознале душе које желе да сазнају више и уживају у животу који им је пружен.

Нађа Весић 16

Јана Пашигић 16

ПУТОПИС – ХУРГАДА

Трећа година Гимназије „Руђер Бошковић“ је 25.9. у рану зору кренула за Хургаду. Имали смо јутарњи лет, и стигли смо тог истог поподнева у Хургаду, а затим и до хотела у коме смо смештени.

Чим смо се сместили у наше собе имали смо цео слободан дан да проведемо истражујући наш хотел који је истовремено био и ризорт, што значи да смо имали обезбеђену храну, пиће и све активности које улазе у склоп хотела.

Египат је многе од нас изненадио својом гастрономском културом. Храна је била веома разноврсна, било је свега и свачега, од неких обичних намирница до њихових специфичних специјалитета и зачина који дефинитивно нису прилагођени свим палетама укуса.

У хотелу се такође налази неколико базена, а на сваки десет до петнаест минута је постојао мини аутобус који је одвозио и довозио госте до плаже пошто се сама плажа налазила мало даље од самог смештаја. Такође одмах поред плаже се налази велики водени парк пун високих тобогана који су били слободни за коришћење. Једно правило је важило за све госте, а то је да је купање било забрањено после 18 часова, због неких сигурносних разлога. Одмах сутрадан, кренуо је полако наш план и програм у одлазак на разгледање Хургаде, обилажењу Сакале, Џамије Алмина и Нове Марине, а затим смо посетили фабрику етеричних уља и козметике под именом НЕФЕРТИТИ.

Дан који нам је следио је био дефинитивно најнезаборавнији, а то је био излет – сафари у коме су нас возили у џиповима по пустињи. Исти дан смо посетили и Бедуинско село у коме смо имали прилику да јашемо камиле, а касније смо отишли на вожњу квадова која је дефинитивно била врло забавна и незаборавна. Те вечери пре повратка за хотел имали смо вечеру у пустињи и такође смо посматрали оријентални шоу у коме су плесачи и извођачи наступали. Сутрадан смо имали слободан дан у хотелу, да проведемо дан како желимо. Једина мана је била то што нам је био забрањен излазак из хотела, зато што се тај део Хургаде углавном састојао од других хотела и пустиње, али смо углавном те слободне дане проводили на плажи уживајући у топлом и дивном времену.

Имали смо још један организован излет Рајско острво, где смо

пловидбом бродом свратили до једне од најлепших приватних плажа у околини у којој смо се купали, такође и забележили своје моменте сликајући се правећи успомене. Након купања и уживања на острву, наставили смо пловидбу до коралног гребена где смо имали прилику из прве руке да видимо и доживимо подводни свет, који је лепота сам за себе.

Последње вече су нас као изненађење од наставника извели до Нове Марине где смо имали слободног времена да се прошетамо, вечерамо и тако забележимо успомене на наше последње ноћење у Хургади.

Вратили смо се за Београд рано ујутро, јако уморни од пута, али такође и врло задовољни проводом. Створили смо нове успомене које ћемо дефинитивно памтити и држати заувек у срцу. Имали смо прилику да посетимо и проведемо време на другом континенту, и научимо нешто ново о другој култури, и у том процесу да се лепо проведемо и дружимо. Целокупно искуство је било врло незаборавно, цела генерација и наставници који су ишли су веома задовољни, и сматрам да је ова екскурзија била једна од најбољих до сада. Једва чекам следећу.

Николина Пашагић, IIIа

НА ТАЛАСИМА ВЛТАВЕ, СТОПАМА СМЕТАНЕ

Екскурзије су обично забавне, пуне догађаја вредних препричавања. Али, ова не само што је донела добар провод него је показала да је Праг права уметничка оаза која крије и једно задовољство старо неколико миленијума – трделник. Фигура на Карловом мосту, кажу, има магично својство да вас привуче поново у Праг. Мене је довео назад овај округли слаткиш. Шалу на страну, овај град заслужује много епитета, а један највише, чаробан.

Легендарни астрономски сат код градске куће бележио је још један дан, још један сат у својој историји дугој шест векова док је наш авион и пре свитања полетео са аеродрома Никола Тесла. Мало је рећи да сам била узбуђена јер средњошколске екскурзије увек обећавају добар провод. Ноћ пре почетка нисам ни спавала. Не због узбуђења него због паковања. Али, то свако ко се радује путовању већ добро зна. Праг је ученике друге године гимназије Руђер Бошковић чекао такође успаван, као што смо и ми били док су мотори авиона брундали. Чекао нас је миран и спокојан, за разлику од аерорума који нас је испратио потпуним хаосом.

Ако прескочимо причу о хотелу, класичном ђачком, сваки следећи тренутак проведени у овом граду био је магичан. Дубоки хук Влтаве пробудио је музику у нашим главама. Као да су Сметанине ноте одјекивале свуда и просто у таласима уздизале наше емоције и враћале их назад. Тај први обилазак центра Прага је ред историје, ред архитектуре. Карлов мост из 1357. године дуж свих својих 516 метара прекривен је туристима. Камен поцрнео од година, памти многе кораке. Наше такође. Астрономски сат, на коме се виде положаји сунца и месеца, звезда, у исто време показује средњеевропско, вавилонско и старочешко време. Једини на свету који то може. Док се поглед посматрача губи у његовим детаљима Влтава га мами да крене даље. А док креће у следећу улицу са висине га надгледа стари прашки дворач кога окружује део Прага назван Храдчани. Дворач, један од највећих на свету, дугачак преко 500 метара дом је чешком председнику, а неки подаци тврде да његова основа датира још од деветог века.

Праг је уједно и модеран град, са свим плодовима глобализације. То нас је као групу раздвојило. Многи су прескочили даље истраживање, док су се ипак, неки у исто време обрели на месту које је један од симбола Прага – ванвременској изложби дела три генија – Салвадора Далија, Ендија Ворхола и Алфонса Мука. Јер, Праг значи уметност свих врста.

Можда највећи уметници Прага су посластичари. Они чувају легенду о слаткишу која сеже до доба неолита, слаткишу који се пре печења у рерни обмотавао око штапа и имао улогу оброка за оне који раде у пољу. Ко није пробао трделник на улици, округло, ваљкасто, шупље, слатко задовољство у Прагу није ни био.

Након не баш тако дугог одмора, чекало нас је тачно 110 минута вожње од Прага до Дрездена. Немачки град који је у Другом светском рату страшно страдао, спаљен скоро до темеља у бомбардовању савезничких снага. Камен на камену није остао. После рата припао је Источној Немачкој и није доживео стари сјај све до осамдесетих година двадесетог века. Много тога је сачувано, па и изграђено испочетка. Имали смо сувише мало времена да нам Дрезден уђе по кожу, али таман довољно да прођемо поред мурала Поворка принчева дугачког 102 метра. Раније је то била само слика, а у модерно доба су је замениле порцеланске плочице. Круна посете је Звингер, дворач који

илуструје моћ и раскош германске културе. Додуше, за многе ђаке круна је био још један шопинг центар. Ипак смо ми деца 21. века која имају своје знаменитости.

Неко би рекао да је све ово и више него довољно за једну екскурзију, али није. Последње изненађење чекало нас је 127 километара од Прага – Карлове Вари, која је једна од најпознатијих бања на свету. Лежи на реци чије име јасно поручује шта је овде главна атракција – Топла, топла вода која лечи и душу и тело. То је збир фантастично уредних старих здања, као да је цео град један велики замак. Овде гости долазе због топлих извора још од 14. века, а ми смо искористили прилику да се попнемо на торањ Дајана са погледом на цео град. Као да нас је неко времепловом пренео у златно доба ренесансе. Овим улицама шетали су и Гете и Моцарт, па ево и ми.

И то је део екскурзије, баш као и наши несташлуци, иако кажу да смо већ довољно велики да се од нас то не очекује. Али, о томе неки други пут.

Маша Алвировић ИБ

ТЕСТ ОПШТЕ КУЛТУРЕ БРОЈ 39

1. Колико жица има виолина?
2. Како се зове стадион ФК „Милан“?
3. Како се зове сова Харија Потера?
4. Који надимак је имао Луј XIV?
5. Како се зове отац браће Југовић?
6. Које три дисциплине чине триатлон?
7. Како се назива наука која се бави ерупцијама вулкана?
8. Шта је ат?
9. Од кога зазире ксенофоб?
10. Који надимак је добила јединка *Australopithecus afarensis*, нађена 1974. године: Лола, Луси, Линда.
11. Где се налази долина Неандер?
12. Који од наведених није хомо: *Homo antecessor*, *Homo habilis*, *Homo erectus*.
13. Којој врсти припада „Човек са Јаве“?
14. Шта значи израз „дан де“?
15. Које три земље излазе и на Атлантски океан и на Средоземно море?
16. Главни град Марока је...
17. Који назив носи фудбалска репрезентација Марока?
18. Шта је грош?
19. Какве су уши цара Тројана?
20. Ког гаса има највише у ваздуху?
21. Која је највећа копнена животиња?
22. Колико језика треба да говори полиглота?
23. Наведи нашег најпознатијег полиглота?
24. Колико пауница има у називу познате бајке?
25. Ако се налазиш на Ускршњем острву, значи да си отпутовао у...
26. Кога воли филантроп?
27. Шта је херонофобија?
28. Јоркширски стафорд и ирски су... овчари, гоничи, теријери.
29. Колико играча на терену има у једном фудбалском тиму?
30. Која се валута користи у Шведској?
31. Која планета је најближа Сунцу?
32. Велики и мали друг врте се у круг. Шта је то?
33. Који је број следећи у низу? 2361886424...
34. Шта значи израз носити свилу и кадифу?
35. Шта је свитак?
36. Шта значи израз – радити нешто да све сева?
37. Шта значи израз – бити скрштених руку?
38. Шта значи израз – бити некеме уз колено?
39. Шта је севдах?
40. Шта прави седлар?

Аутор Катарина Урошевић

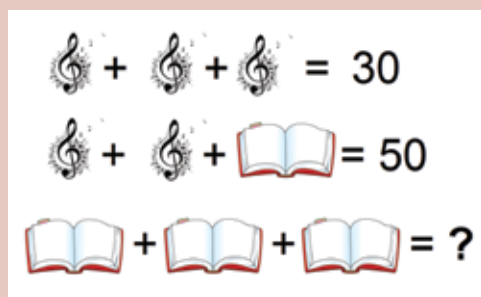

КЛИКЕРИ

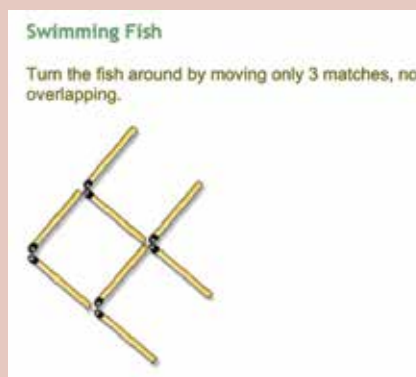
Многи људи не воле математику, мислећи да је нелогична и тешка. Међутим, како је моја наставница мени једном приликом рекла када сам се пожалила на неки задатак: „Математика је као тренинг, она се понекад чини нелогичном, али увек на крају има смисла. На крају крајева, када решиш неки задатак, имаш толики осећај задовољства“. Са једне стране, људи којима математика није ишла покушају да је се отарасе што пре и да се никада у животу њом више не баве. Мада, оно што не схватају, јесте да је тренинг за наш мозак јако битан за даљи развој ума. У ову рубрику укључила сам 6 математичких мозгалица које ће вам, надам се, помоћи да се забавите и размишљате кроз игру.

Нађа Весић 16

ЛАК НИВО МОЗГАЛИЦА 1:

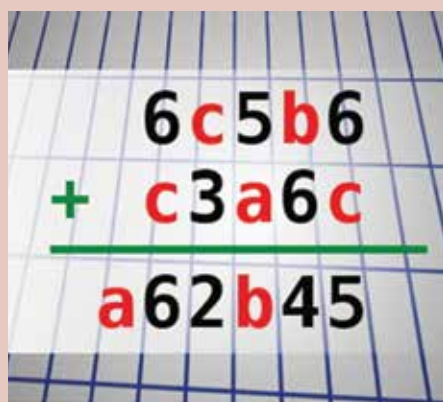
ЛАК НИВО МОЗГАЛИЦА 2:

СРЕДЊИ НИВО МОЗГАЛИЦА 3:

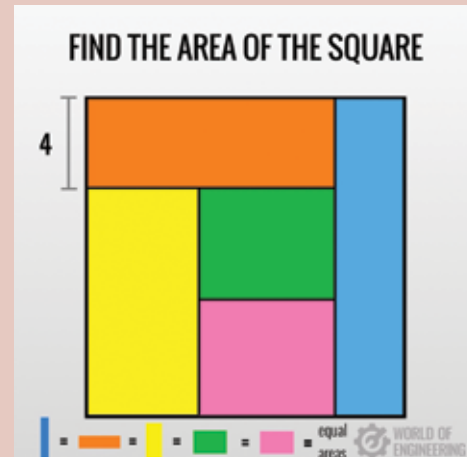
СРЕДЊИ НИВО МОЗГАЛИЦА 4:

ТЕЖАК НИВО МОЗГАЛИЦА 5:

ТЕЖАК НИВО МОЗГАЛИЦА 6:

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ...

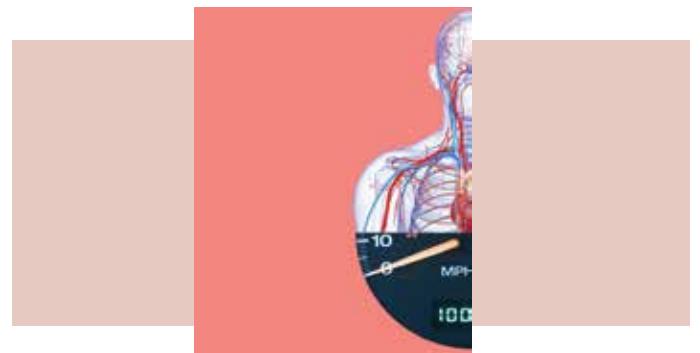
- Да ли сте знали да коале могу спавати 20 сати дневно. Коале једу лишће еукалиптуса. Листови садрже много токсичких једињења попут цијанида, које већина животиња не може да једе. Због нискоенергетске исхране и интензивне класичне енергије потребне за разградњу токсичних листова, морају много да спавају.
- Јабукe су ефикасније да вас разбуде ујутро од кафе. Јабукe садрже велику количину витамина, фитонутријената, антиоксиданата и влакана која одржавају организам. Јабукe не садрже кофеин, али уместо тога имају око 13 грама природног шећера. Ови шећери изазивају сличан одговор на кофеин јер се витамини из јабуке полако ослобађају кроз тело, чинећи да се осећате будније. За разлику од кофеина, нема потреса нити промена расположења.

- Судан има више пирамида него било која земља на свету, не Египат. Не само да Судан има више пирамида него Египат, већ и бројке нису ни близу. Док је у Египту откривено 138 пирамида, Судан се може похвалити са око 255 пирамида.

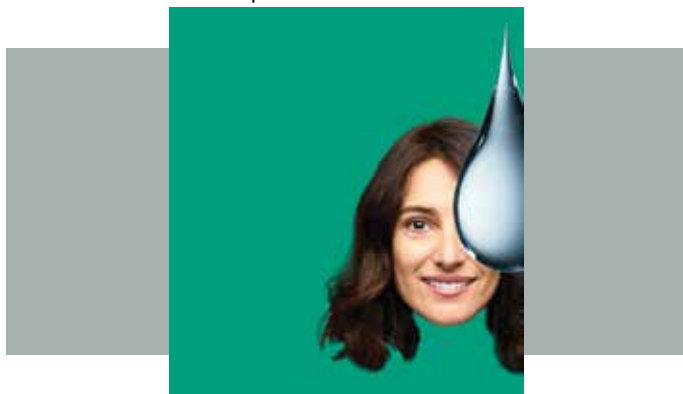

- Прве поморанџе нису биле наранџасте. Оригиначне поморанџе из југоисточне Азије биле су хибрид мандарине и помела и заправо су биле зелене. Наранџе у топлијим регионима, као што су Вијетнам и Тајланд, остају зелене током зрелости.
- Циркулаторни систем је дугачак више од 96.560 километара. Према Институту Франклин, ако би цео циркулаторни систем детета - вене, артерије и капиларе - био равно постављен, протезао би се више од 96.560 километара.

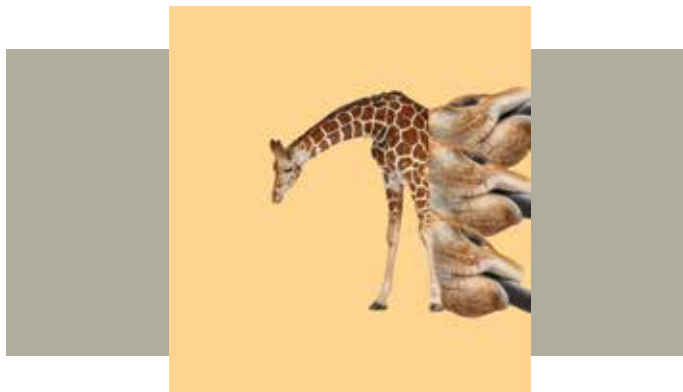

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ

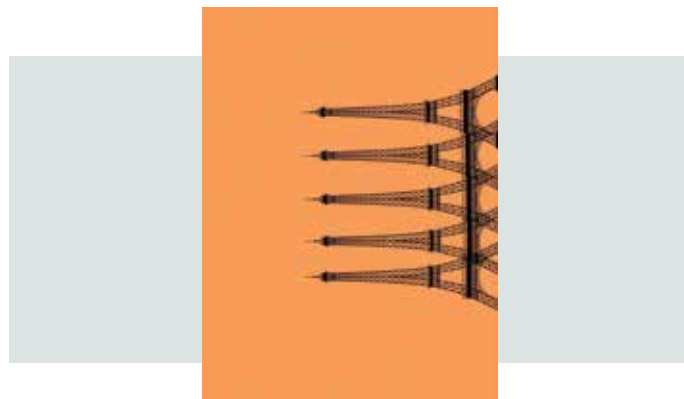
- Људи могу да користе само мали део Земљине воде. У школи су нас учили да је већина (конкретно, 71 проценат) површине планете прекривена водом. Иако је то тачно, људи могу да користе само 0,007 одсто те воде, наводи National Geographic. То је зато што је само око 2,5 одсто воде на Земљи слатке воде, а само 1 одсто је доступно. Остатак чине глечери и снежна поља.

- Мали џеп у фармеркама је дизајниран за чување џепних сатова. Оригиналне фармерке су имале само четири џепа: тај мали џеп, плус још два на предњој страни и само један позади.

- Језик жирафе може бити дугачак 50 центиметара.
- Ајфелова кула може нарасти више од 15 центиметара током лета. Високе температуре чине да се гвожђе шири.

- Пчеле могу да лете више од Монт Евереста. Пчеле могу да лете више од 8.999 метара надморске висине, наводи National Geographic. То је више од Монт Евереста.

- Прва особа осуђена за прекорачење брзине ишла је 12 километара на сат. Према Гинисовој књизи рекорда, прва особа која је оптужена за пребрзу вожњу био је Волтер Арнолд из енглеског села Paddock Wood у Кенту. Дана 28. јануара 1896. године, Арнолд је примећен како вози четири пута већу брзину у свом мерцедесу из 19. века — али пошто је ограничење брзине у то време било само три километара на сат, то је значило да је ишао пребрзо.
- Свет баца око милијарду тона хране сваке године. Бацање хране је велики проблем. Колики? Око 931 милион тона. Толико је хране коју процењују истраживачи Уједињених нација потрошено 2019. године, према Извештају о индексу отпада од хране, који је анкетирао 54 земље,

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ

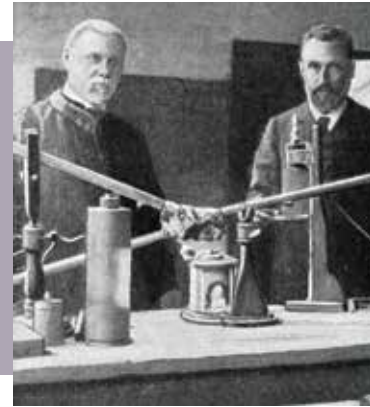
откривајући да већина бачене хране (61%) долази из домова, док ресторани и друге прехранбене услуге производе 26% отпадне хране.

- Месец има месечеве потресе. Као што Земља има земљотресе, Месец има и месечеве потресе. Мање уобичајени и мање интензивни од потреса који се овде дешавају, научници америчког Геолошког завода верују да се потреси месеца јављају због плимних стресова повезаних са растојањем између Земље и Месеца.

- М у М&Мс означавају Марс и "Murrie" Форест Марс и Bruce Murrie, два бизнисмена који су створили М&М. Њих двоје су имали веома лош однос, пошто је Марс искористио партнера од његових 20 одсто удела у компанији 1949. године - годинама пре него што је М&Мс постао најпродаванији слаткиш у САД, плативши му само милион долара за удео у послу.

- Марија Кири је једина особа која је добила Нобелову награду за две различите науке. Ова пионирска истраживачица је 1903. године добила Нобелову награду за физику (коју дели са супругом) за своје проучавање зрачења, а затим је добила Нобелову награду за хемију 1911. за свој рад на радиоактивности.
- Жвакаћа гума повећава концентрацију. Следећи пут када будете имали проблема са фокусирањем, можда бисте желели да узмете штапић жваке. Истраживање из 2013. године у British Journalu открило је да субјекти који су жвакали жваку док су учествовали у изазову памћења могли би дуже остати фокусирани од оних који нису жвакали жваку.

- Пчеле понекад убоду друге пчеле. Пчеле су познате по својим убодима, али људи нису једини који доживљавају овај бол у врату (или руци, или нози...). У заштити својих кошница од странаца, неке пчеле чуварице ће остати поред улаза и њушити пчеле које уђу, каже Маријан Пезо са одсека за биологију Универзитета Меквери. Ако постоји скитница из друге кошнице која покушава да украде нектар, пчела чуварица ће угристи, па чак и убости уљеза.

- Деца постављају 300 питања дневно. Истрага у Уједињеном Краљевству из 2013. коју је спровео онлајн продавац Littlewoods.com посматрала је малу децу и бележила питања која су постављали одраслима око себе. Деца су се обично обраћала мајкама за одговоре, а ове маме су могле да одговоре у просеку на скоро 300 питања дневно, или једно питање свака два и по минута, показало је истраживање. Маме су рекле да су најтежа питања која су им постављана била: Зашто је вода мокра? И од чега се праве сенке?

- Вода производи различите звукове изливања у зависности од своје температуре. Ако пажљиво слушате, топла и хладна вода звуче мало другачије када се сипају. Топлота мења дебљину или вискозитет воде, што мења висину звука који производи када се сипа. Оно што осећамо као топлоту долази од молекула воде који се крећу брже. Хладна вода је гушћа и стога производи нешто виши звук.

- Није сваки смех зато што су ствари смешне. Свака култура на свету се смеје, али изненађујуће, већина нашег смеха није нужно одговор на хумор. Мање од 20 одсто смеха долази након шале, према неуронаучнику Роберту Провајну; остало је реакција на редовне изјаве и питања попут: Како си? Смех који је уследио, колико год кратак, помаже у стварању друштвених веза јер се људи који се смеју заједно зближавају.

Александар Василић 16

ЕРАСМУС ПРОЈЕКАТ – БИЛБАО

Ученици Гимназије „Руђер Бошковић“ били су у Шпанији, у Билбау, у оквиру Ерасмус пројекта у периоду од 16. до 22. октобра 2022. године.

Првог дана организовано је упознавање и дружење у школи домаћина „Долорес Ибарури“. Учесници пројекта су уживали у традиционалном плесу покрајине Баскија. Други део дана ученици су провели на голф теренима. Наредног дана учесници пројекта „Mens Sana in Corpore Sano“ опробали су се у веслању, а затим обилазили оближње градове Santurtzi, Portugaletu и Getxo. У среду 19. октобра обишли смо San Juan de Gaztelugatxe, место где је снимана чувена серија Игра престола. Након тога били смо у граду Герника где смо имали презентацију и опробали се у спорту „Jai alai“ који укључује одбијање лоптице од плочу користећи ручне плетене корпе.

Четвртог дана пројекта ученици су се опробали у сурфовању на предивној плажи у месту Muskiz.

Након ове узбудљиве активности, уследио је обилазак стадиона фудбалског клуба Атлетика Билбаа „San Mamés“.

Последњег дана овог незаборавног дружења учесницима пројекта су додељени сертификати, а церемонију је пратио

пригодан музички и филмски програм и дебате на тему спорта и здравих животних стилова.

Вратили смо се са овог невероватног путовања пуни утисака, нових пријатељстава и знања. Са нестрпљењем чекамо нову мобилност која је планирана за јануар 2023. године када ће ученици наше школе путовати у Турску, где ћемо се поново срести са другарима из Италије, Шпаније, Турске и Бугарске.

ИЗ CAS ДНЕВНИКА Piano - Sara Milovanovic IVb

Since my early childhood music has interested me, and in 2014 I took up playing the piano. Not being forced by my parents, and tremendously enjoying playing the instrument is what made me continue all these years. I've been playing consistently for 8 years, and knowing this skill has brought me many opportunities in life. I volunteered as a music teacher at a Serbian School in Vancouver, Canada and being a part of this community and helping others provided me with immense personal satisfaction. I also independently worked as a piano teacher and had 6 young students. Doing this taught me time management and responsibility, provided me with a source of income, and made me a more fulfilled individual. I am currently working towards finishing my final level of piano, and after doing so I will continue playing for my own enjoyment. When I have examinations or recitals I get nervous because I have to play in front of other people, but I have been working towards improving this by playing in front of my classmates and teachers during CAS classes.

ХУМАНИТАРНИ СПОРТСКИ ДАН

Хуманитарни спортски дан, који је организован на иницијативу нашег ученика Николе Урошевића, био је посвећен прикупљању помоћи за две социјално угрожене породице. Поставили смо столице, клупе, столове, звучнике и друге потребне ствари, тако да су наши гости, када су стигли, ушли у окружење које је прилагођено њиховим предстојећим активностима. Долазећи из Десете гимназије, као и из Гимназије „Црњански“ и „Савремене“, наши гости су се спортски обукли или су, по жељи, отишли у једну од сјеница да играју шах.

Предузели смо мере да тај дан не буде само такмичарска, већ и пријатељска активност. Било је музике, воћа, као и кутије за хуманитарне прилоге. Ако је неко одлучио да не учествује у напорнијим физичким активностима, могао би да оде да игра стони-тенис или да гледа шах (наши ученици су ову другу активност схватили посебно озбиљно).

Али фокус већине присутних био је на одбојкашким и кошаркашким утакмицама. Сви играчи су играли веома добро, могло би се рећи и професионално, и добро прихватили све резултате.

На крају дана утакмице су завршене и објављени су резултати, али оно што је било много важније од пуке победе и пораза је пријатељски дух створен током догађаја, који је свима био освежавајући. У разговору са нашим гостима чули смо само позитивне коментаре и са радошћу смо закључили тај посебан дан.

Божидар Василић IIIБ

„ХУМАНОСТ НА ДЕЛУ У ДЕЧИЈЕМ ОДЕЛУ“

„ХРАБРИ НЕ СПУШТАЈУ ГЛАВЕ!“

У среду, 30. новембра у школи „Руђер Бошковић“ одржана је девета по реду традиционална хуманитарна манифестација „Хуманост на делу у дечијем оделу“.

И ове године традиционалну хуманитарну манифестацију организовали смо заједно са представницима Параолимпијског комитета који су својим присуством и учешћем, дали велики допринос у подизању хумане свести. Циљ манифестације је промоција параолимпијских вредности међу школском децом и њихово упознавање са параолимпизмом, правима и могућностима особа са инвалидитетом.

На свим теренима организоване су спортске активности, а централно место припало је аукцијској продаји рукотворина наших ђака која има за циљ да сакупљеним средствима помогне деци и младима из „Свратишта“ и „Дневном боравку Чукарица“ за децу и омладину ометену у развоју.

Акцију су поред наших прослављених спортиста параолимпијца на челу са нашом најтрофејнијом стонотенисерком Браниславом Пекић Ранковић својим присуством подржали и државни секретар у Министарству за спорт господин Марко Кешељ, председник ПОКС-а Зоран Мићовић, наши родитељи прослављени спортисти, Дамир Кахриман, прослављени спортиста голман, Душан Цветиновић, прослављени фудбалер многих иностраних клубова, Бранко Кокир, истакнути рукометаш, и сви наши драги родитељи, који су уз нас све ове године и радо се одазивају нашем позиву. Заједно са нама подижу хуману свест како код деце тако и код одраслих.

„Хуманост на делу у дечијем оделу“

Поштовани,

Позивамо вас у среду, 30. новембра од 14.00 до 15.30 часова на традиционалну хуманитарну манифестацију „Хуманост на делу у дечијем оделу“ која ће бити организована у Кампусу Образовног система „Руђер Бошковић“, у улици Кнеза Вишеслава 17.

И ове године традиционалну хуманитарну манифестацију организујемо заједно са представницима Параолимпијског комитета који ће својим присуством и учешћем, свакако, дати свој велики допринос у подизању хумане свести.

На свим теренима биће организоване спортове активности, а централно место припастиће аукцијској продаји рукотворина наших ђака, која има за циљ да сакупљеним средствима помогне Свратишту за децу - „Нови Београд“ и Дневном боравку „Чукарица“.

Очекујемо Вас

*Играјмо сви заједно за хуманост,
не смемо их заборавити!*

RUDER
BOŠKOVIC
SERBIA BOSNOKVIC SCHOOLS

МИОМИР КЕЦМАНОВИЋ У ШКОЛИ „РУЂЕР БОШКОВИЋ“

Наш прослављени тенисер Миомир Миша Кецмановић, бивши ђак школе „Руђер Бошковић“, заједно са Школом тениса „Дрил“ одржао је презентацију тениса у четвртак 24. новембра у школском кампусу на Кошутњаку.

Миомир Кецмановић је 24. октобра 2022. остварио најбољи пласман на АТП листи и заузео 28. место. Освојио је јуниорски турнир Оранџ боул 2015. године као један од најмлађих победника у историји чувеног јуниорског турнира који се од 1947. године одржава на Флориди. Кецмановић је такође био и најбољи јуниор света. Миша је са руђеровцима поделио успомене из својих школских дана и разговарао са њима о томе шта је неопходно да би се постигли врхунски резултати у спорту.

Ђаци су уживали у игри и дружењу са нашим познатим тенисером, а за крај су добили за успомену и тениске лоптице са Мишиним аутограмом. Више о овом спортском дружењу и нашем тенисеру Миши Кецмановићу читаћемо у јануарском издању школског часописа „Ђачки кутак“.

Filip Dimitrijević 2B
29 May 2022

IS GENETIC ENGINEERING GOOD OR BAD?

Have you ever come across the term genetic modifications and thought of something really bad and harmful? Have you ever asked yourself why people consume GMOs and what could be the side effects? Today in this article we will answer all your questions and debunk all myths regarding this topic with, you guessed it, science.

First of all, what is genetic engineering? When you hear these words together you would certainly think of some crazy laboratory experiments, but it doesn't necessarily have to include this. What would happen if I were to tell you that people have been doing this for thousands of years? That's right, genetic engineering isn't something completely new to us, and people have done it in a very clever way. Suppose one of your crops was very delicious and had very good yield or perhaps one of your animals had some very beneficial characteristics. Then, you tried to experiment a bit, and you tried to breed these crops and animals that have these traits. This would result in an organism of much better quality. This action is called selective breeding, and the only flaw to this is the fact that it relies on luck. Modern engineering, on the other hand, eliminates the factor of luck, so we can choose which traits to add or to eliminate from an organism. Scientists do this by identifying a particular gene which produces a specific function, then they copy and isolate it in order to implement it into another organism (Australian Academy of Science, 2019). Therefore, genetic engineering are deliberate

actions of modifying certain traits of an organism which are done by manipulating their genetic make-up (Mike Smith, PhD., 2022). The primary objective of these modifications is to enhance the organisms in a way that benefits us, humans and the environment. This means that we are able to make bigger, stronger and more

resistant crops. Sounds pretty good, but did you know that some genetically modified organisms saved thousands of human lives? A good example for this is the sudden-death mosquitos. They were spreading the mosquito-borne virus which caused over 25 000 deaths per year. As scientists could not find a cure, they created the sudden-death genetically modified mosquitos. They were released into the wild and bred with the indigenous sudden-death mosquitos. These were passing the special gene to their offspring which made their babies die before they grew up, thus not allowing them to breed. This was all done to reduce the number of mosquitos that would infect and kill people, and this turned out to be very successful with up to 80% decrease in their population (Curious Droid, 2016). Another biological impact is the endurance of crops. This is where natural selection isn't our best friend since most of the times it favours crops that compete for water, light and nutrients, that are good at defending themselves from being eaten, and are able to disperse their seeds over longer distances (Heather Landry, 2015). These do not come in as very favourable characteristics with regards to the aims of agriculture as farmers want crops to invest as many of their resources as they can. Imagine having a big field and only 10% provides you with income. This isn't only beneficial economically, but also biologically since, with GMO, crops can withstand bad climate, many insects and long distances without rotting which otherwise

would cause a major worldwide starvation. Furthermore, did you know that even the nutritional content could be altered? This suggests that the foods that we consume have a denser nutritional profile meaning that we can get more energy suggesting that perhaps starvation could be a thing of the past in the foreseeable future.

However, there are some minor disadvantages that are worth mentioning. One of the most known ones is the increased number of allergic reactions. This occurs when a particular allergen present in a genetically modified crop enters the body that then stimulates an immune response. One of the most common examples is the soybean which is massively produced in the United States. Another common side effect is what is called in biology as outcrossing, or gene flow. This simply implies the possibility of GM crops mixing with non-GM crops. These can sometimes introduce some unwanted new traits into them or simply make it harder to distinguish them and, thus, making it harder to label which one was modified and which one was not.

As we can see, there are both advantages and disadvantages to GMO, however, it is evident that advantages outweigh the disadvantages. Nonetheless, whatever side you take, be it for or against GMOs, we cannot deny the fact that their daily consumption is inevitable since we take in some industrial goods that contain hidden ingredients that were modified everyday.

Fun facts:

Now, as you know, at the end of every article we always try to surprise you with some fun facts regarding the topic discussed. As we saw, biotechnology can be very helpful and effective. It can save lives and even enhance the quality of the food we eat. But what are

its limits. Can it be used in a such a way that we could bring back to life some extinct species?

You may think that this is impossible, but hear me out, there is a way, and, what's more, there are currently many projects endeavouring this. One of these claims that CRISPR genetic technology, which enables scientists to edit certain parts of the genome, could potentially be used to bring back some extinct species. In order for this to work, there needs to be somewhere there a living tissue of that organism because scientists require the DNA.

One of the species that could be brought back is the mammoth since they have been living here up until relatively recently (about 3500 years ago). Scientists managed to find their bones, tusks and other parts of the body to try to find its DNA. They would then insert this sequence of DNA into the genome of the Asian elephant in order to form a hybrid (Wesley Dockery, 2021).

This would provide major benefits. Firstly, this would be a major engineering leap in the history and would certainly teach us many things about biology, technology and evolution. It is also widely believed that mammoths could revitalise the Arctic grasslands which can mitigate the effects of the global warming. One of the downsides, however, is the fact that, for now, this would be extremely expensive and it is thought that that money would be better spent to protect the existing endangered species. But, again, who knows how our technology will advance in 10 years (Elizabeth Pennisi, 2022).

Thank you for reading and don't forget to subscribe to our daily articles where you can learn a lot of scientific facts in an interesting way.

Софиа Балаћ 16

ДРАМАТИЗАЦИЈА ДЕВЕТЕ ПЛОЧЕ ЕПА О ГИЛГАМЕШУ

Лица:

ГИЛГАМЕШ, храбри јунак
 СКОРПИОН ЧОВЕК
 ЖЕНА СКОРПИОНА
 ШАМАШ, бог Сунца
 ЛАВ

Догађа се у доба Месопотамије и потраге за вечном младошћу

1 чин

Храбри јунак Гилгамеш налази се у шуми над телом његовог недавно преминулог најбољег пријатеља, Енкидуа. Оплакује га

шест дана и шест ноћи горким сузама. Древеће прави сенку над јунаком, као тама над несрећном душом. Он почне да хистерично разбацује земљу на све стране како би сахранио свог пријатеља. Руке су му прљаве од земље.

ГИЛГАМЕШ (*плаче*): О Земљо, домовино моја! Над тобом деценијама корачамо, корачамо снажно и одлучно. Ти си нам помогла, ти, која живот доносиш и односиш. Мој драги пријатељ сада је на другој страни. Његова душа отишла је даље, а остаци његовог постојања остају уцртани вечно на теби. Остаје тело његово нада мном, које оплакујем шест дугих дана и ноћи. Чувај га, пријатеља мога. Чувај га вечно, и нека почива у миру.

Горке сузе падају на земљу, сахрањујући Енкидуа заувек. У Гилгамешовим очима види се бол, мада у том моменту схвата нешто важно. Он устане одједном са земље, угледа поље равно и крене да трчи из страха.

Софиа Балаћ 16

ГИЛГАМЕШ (*свим гласом изговара*): Енкиду је био смртник. Ако је он могао да умре, зар нећу ни ја, као Енкиду, једног дана умрети? О небо моје, не знам како ћу преживети. Бол разара моју душу. Моје схватање чињенице да сам смртник ме глаши, па јурим преко степе. Стани. Знам решење! Одлазим моћном Утнапиштиму, Утнапиштиму који је нашао вечни живот. О небо моје, јурим ка њему колико ме моје јуначке ноге носе. Подижем главу и усрдно се молим Сину, месецу и Нин-Уруми, господарици Тврђаве живота. Сачувајте ми живот. *Уморан од живота, Гилгамеш легне на починак. Налази се у свом сну.*

ЛАВ (*радосно плеше и радује се животу*)

ГИЛГАМЕШ (*извлачећи мач из појаса*): Не заслужујеш да се радујеш. Не заслужујеш када је теби Бог дао да живиш, а није чувао леђа моме Енкидуу.

ЛАВ (*разљути се и крене ка њему*)

Одједном, између два створења пада копље. Мада не било какво копље. Пало је копље толико снажно да је земљу размрвило. Гилгамеш, залеђен у тренутку, пропада кроз земљу.

ГИЛГАМЕШ: Не, нисам спреман да умрем! О света Нин-Урумо, чуј моје молитве, спаси ме од ове судбине!

II чин

Гилгамеш се нагло пробуди из сна. Тресе се, а затим устаје, покупи свој мач и крене даље у потрагу за вечним животом. Када се појави зора на небу равном, он угледа велику планину, Машу. Та планина састоји се од два брега, између којих се налази Сунчева капија. Не може се, додуше, лако проћи између два брега. Ту капију чувају два Скорпиона. Њихов поглед наговештава да свакога ко се усуди да прође, чека сигурна смрт. Гилгамеш их одједном угледа и укочи се.

ГИЛГАМЕШ (*лице му се смрачи од ужаса, а затим се осмели и поклони*)

СКОРПИОН ЧОВЕК (*његовој жени*): Види, жено моја, ко удара тако рано на наша врата. Има тело и месо као богови, а смртник је!

СКОРПИОН ЖЕНА: О, љубави моја! Две трећине њега су бог, а једна човек!

СКОРПИОН ЧОВЕК (*обраћа се Гилгамешу*): Необични путниче, прошао си дуг пут да би стигао до мене! Желим да знам циљ твог путовања.

ГИЛГАМЕШ: Јурим степом, мој Скорпионе, јер се смрти бојим. Тугујем за Енкидуом, мојим пријатељем. Њега је стигла тешка судбина смртника. Лежао је тако, хладан и непомичан нада мном, а затим нестао као прах. Због тога јурим пољем, пењем се преко планина и дошао сам до тебе. Хтео бих отићи до Утнапиштима. Доспео је у Скупштину богова, нашао је вечан живот. Хтео сам га питати за живот и смрт.

СКОРПИОН ЧОВЕК: Овде су, Гилгамешу, постављене границе

твог путовања. Никада за људе није било, мој јуначе, проходних стаза кроз ову планину. Пећински ланац протеже се на дванаест двоструких сати који води кроз брегове. Густа је тама, ни трачка светлости нема у пећинском ланцу из кога излази сунце кад се изнад земље појави, и у који опет залази када се врати. Ми чувамо капију тог мрачног пута. За бреговима лежи море, које окружује све крајеве земље. Ти, мој Гилгамешу, не можеш ићи путањом сунца, јер она води у пребивалиште светлих богова. Иза Сунчеве капије станује твој праотац. Далеко, на ушћу воденог тока, са оне стране Вода смрти станује Утнапиштим. Никада човек није прошао, нити те било који брод може одвести тамо.

ГИЛГАМЕШ (са разумевањем клима главом): Мој Скорпионе, схватам ја да нико није прошао тамо, и да је то пут пун несреће и бола. Али шта ћу, када ми је живот непрекидна патња. Мени је Бог одредио страховите муке. Морам ли своје дане проводити у јадиковању, где сваке секунде могу умрети? Допусти ми да уђем у планину, да видим праоца Утнапиштима, да нађем свој живот.

СКОРПИОН ЧОВЕК: Јунак си ти, Гилгамешу. Имаш невероватну снагу. А сада, крени, и пронађи свој пут!

III чин

Гилгамеш прође путем који му је Скорпион означио и упусти се у потрагу. У року од два сата стигао је до бесконачне таме, до тамног кланца. Тама је била толико густа да није видео шта лежи испред, ни иза њега.

ГИЛГАМЕШ: Идем три двострука сата већ, а крај овог пута се не назире. Да ли ћу изаћи жив одавде?

Четири двострука сата иде храбри Гилгамеш, а затим и пет. Путу нема краја.

ГИЛГАМЕШ: О, Сину, месецу, среће ми у животу нема! Мени је судбина предодређена, тешка људска судбина!

Прође тако шест, седам, па и осам двоструких сати. Изгледало је као да тамни кланац се никада неће завршити.

ГИЛГАМЕШ (вичући): Не могу више! Шта сам згрешио, да доживим овако нешто! Мени смрт неће бити над пријатељем и спокојна, већ болна и усамљена. Моје тело прогутаће ова страшна тама.

Иде Гилгамеш и девети двоструки сат. У једном моменту, осети северни ветар како му хлади лице. Покуца и десети сат на врата, а тама почне да попушта. У једанаестом сату кланац почне да се шири и први зрак сунца се види. На дванаестом сату, као што је Скорпион рекао, расветли се.

София Балаћ 16

IV чин

Требало је времена да се Гилгамешове очи навикну на светлост. Испред њега налазио се перивој богова. Снажним корацима, он крене ка Врту богова, где су рубини плодови, а лозе су магичног изгледа. Одједном, појави се Шамаш.

ГИЛГАМЕШ: О Шамаше, пријатељу мој! Дуго је и мучно било ово моје путовање! Морао сам убијати животиње; њихова кожа била ми је одећа, а месо храна.

ШАМАШ: Како си дошао додје?

ГИЛГАМЕШ: Било ми је допуштено да прођем кроз брдску капију коју чувају Скорпиони, а онда путовао дугих дванаест сати кроз тамни кланац. Сада морам ићи даље. Морам до Утнапиштира да ми покаже кључ ка вечном животу. Поведи ме до лађара!

ШАМАШ: Куда журиш, Гилгамешу?

ГИЛГАМЕШ: Не треба ли ни ја да нађем живот једном за свагда? Лутао сам степом, звезда за звездом је залазила а ја сам лежао годинама на пољу. У мрачном кланцу није се појавила ниједна звезда, нити траг светлости.

ШАМАШ (*разуме Гилгамеша и климне главом*): Иди Сидури Сабитуи. Она је мудра жена са Брега богова која седи на престолу у Врту богова и чува стабло живота. Иди ка Врту, лежи пред тобом. Она ти може показати пут до Утнапиштира.

V чин

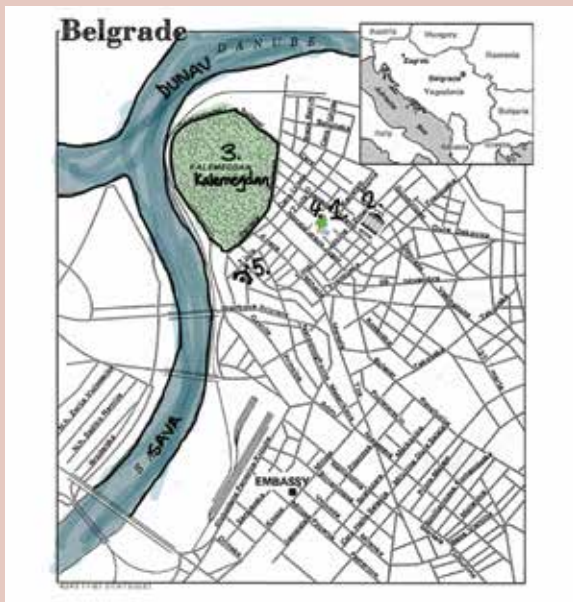
Када Гилгамеш чује Шамашове речи, он пође ка Врту богова. На дрвећу блистају драгуљи, а зелени смарагд пружа се попут морске траве под дрвећем. Он полако успори кораке, одлучно идући ка његовом циљу: коначно имати живот.

Нађа Весић 16

РАЗРЕДНИ ЧАС

Прваци су на разредном часу 8.11. гледали филм Марија Кири и јели кокице као на правој пројекцији. Велико интересовање и код старијих ученика и професора је изазвао мирис кокица.

Мана Доситејевог пута – аутору Ila

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Да ли је народни посланик пробудио комедију у Нушићу или је Нушићев талент за комедију створио Народног посланика?

Зашто младић од деветнаест година, веома талентован, са урођеним даром запажања и једноставном формом изражавања, у свом првом делу изабере за тему, народног посланика? Да ли је „Народни посланик“ стваран лик или фикција писца? Како се таква озбиљна тема нађе у фокусу интересовања некога предодређеног да пише комедије, или је баш народни посланик као занимање или „друштвена појава“ навео Нушића на његов књижевни пут и устоличио га владаром комедије овога поднебља?

Да би сликовито разумели зашто баш народни посланик као тема, довољно је да само бацимо поглед на политичка дешавања за Нушићевог живота. Сталне промене власти чине слику и прилику политичке ситуације у Србији тога доба. Већ на први поглед на историјске чињенице, стиче се утисак да се осим сталне промене власти није имало када нешто друго

дешавати. Толика промена влада која је носила за собом и промену Скупштине па самим тим и народних посланика који су је чинили намеће се као стална тема друштва тог времена и њиховог свакодневног живота. Када је нешто толико свеprisутно, лакше је уочити да се понашање појединаца у одређеним околностима као по шаблону понавља и појединци постају типови личности, а њихови карактери неисцрпна тема писаца.

Нушић свог народног посланика који је продукт политичких прилика у Србији у време владавине Обреновића, смешта у оквире комедије која се бави питањима освајања власти, конкретно парламентаризмом у српској паланци и начином избора посланика, човека из народа који се бори за „опште добро“. Дело је креирано као жива и динамична комедија са занимљивом радњом и допадљивим ликовима, једноставним и лаким дијалозима између њих који одишу и добронамерним хумором и дозом равнодушности, у коме писац исмева власт и људе који се тако лако занесу идејом да дођу на власт. Иако са лакоћом продире у срж и гађа у центар, било му је потребно погодна време и прави тренутак да дође до публике па се на Народног посланика чекало дуго година да допре у широку јавност. Власт и самовољу, као и све особине појединца које му власт донесе, а које се третирају драгоценим и вредним за друштво и државу, Бранислав Нушић је исмевао у својим комедијама. Народни посланик је само прва у низу Нушићевих друштвена комедија или комедија нарави у којој преплитање вербалне и ситуационе комике подстиче читаоца на смех све време читања. У поступцима ликова крије се све оно што Нушић жели да извргне руглу и подсмеху. „Дај му власт па му познај част“ је као и свака народна изрека настала из опажања народа у променама понашања поједница у одређеним околностима. Тако политичка страст у српском друштву и борба за политички утицај чини да појединци одређене карактерне црте својих личности покажу и просто начине правило понашања које је универзално препознатљиво. Главни лик Народног посланика, паланачки газда Јеврем, који препозна у себи жељу за моћи и стицањем власти у својој варошици у исто време када и његов станар и стицајем околности будући зет адвокат Ивковић, осликава типичан лик, ванвременски, који испољава неке карактерне особине заједничке за све који се нађу у његовој кожи. Газда Јеврем је патријархалан, прост и једноставан човек са свим својим потпуно људским манама, чија жеља да буде народни посланик није изазвана заведеношћу политиком и влашћу већ јасном рачуницом да му посланичка функција

омогућава привилегије које увећавају његово богатство. Политичка борба у коју улази ставља га у комичну ситуацију где се види његова политичка неписменост и неспособност, то јест несклад између амбиција и интелектуалних могућности. У тим животним околностима он представља слику човека који се нашао на погрешном месту у погрешно време и у погрешној улози и тада губи моћ правилног расуђивања и природно чини погрешне кораке. Сви остали ликови у делу, радњу чине још драматичнијом и комичнијом јер се и њихове карактерне особине испољавају у контакту са главним ликом и боје ову комедију нарави људског рода. Нушић је вешто обликовао велики број ситуација са различитим личностима и њиховим моралним профилима тако да тему комедије обогаћује и свакодневним темама из живота људи варошице. Иако газда Јеврем не постаје народни посланик, победа је ипак остварена јер је његов зет победио на изборима и утицај и власт ипак остаје у оквиру породице.

Колико год се живот мењао неке ствари остају исте јер су у природи човека. Још једном се потврђује да је истина

(стварност) најневероватнија и да Нушићу није требала фикција за Посланика. Довољно је било пажљиво уочавати неписана правила.

Верујем да је народни посланик као феномен друштва, пробудивши у Нушићу својеврстан револт и жељу да га исмеје, али и разуме његове пориве, подстакао писца да на исти начин сагледава и друге друштвене феномене и типове личности који доводе до тих феномена. Нушићево тражење универзалног у свим друштвеним појавама га је довело до тачке да спозна бесмисао људског понашања у одређеним околностима и самим тим га поставило на књижевни правац којим се тако лако кретао. Комедија тако постаје начин да се бесмисао лакше преживи. Друштвене околности су Нушића начиниле комедиографом, а његов талент је омогућио да сви његови ликови постану универзални и ванвременски. Довољно је да се осврнете око себе и газда Јеврем се сам појави.

Маша Алвировић ИБ

Мартина Капларевић ИБ

Нана Петровић Рабинович ИБ

СТРИП И ИЛУСТРАЦИЈА

Група гимназијалаца посетила је у петак 9.12. изложбу „Стрип и илустрација“ у СКЦ-у. Имали смо ту част да нас дочека и кроз поставку проведе аутор изложбе Никола Милић. Као лекар и истраживач Никола негује и инспирацију проналази у поп-култури, модерним јунацима стрипа, филма, као и у савременом брендирању производа. Интересовањем за уметност улице тежи ка томе да ствара дела која су доступна свима, лака за разумевање и испуњена препознатљивим јунацима садашњице. Циљ његовог уметничког деловања јесте да код посматрача створи свест да нас уметност вечито окружује и да је можемо пронаћи и на неочекиваним местима.

Драги наши будући лингвисти,

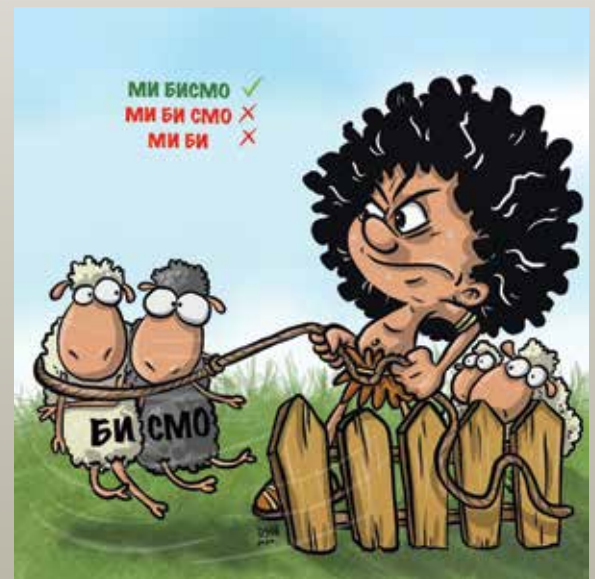
Ове године у Гимназији имамо три будуће такмичарке, предивне девојчице које воле српски језик и језичку културу. Нађа, Јана и Лана су компетентне да вам помогну за овај квиз који може да вас провери да ли сте талентовани за ову науку. Срећан рад. С радошћу очекујемо нове полазнике.

1. Подвуци пример са дугосилазним акцентом: бајка, вино, друштво, улаз.
2. Неакцентовани слогови у нашем језику (заокружи тачне одговоре):
 - а. Могу бити кратки и дуги
 - б. Могу бити само кратки
 - ц. Могу бити само дуги
 - д. Немају обележје квантитета
3. Акцентуј именицу радио.
4. Подвуци акцентовани глас у следећим примерима: граница, преписивање, морфологија, пријатељство, завршити.
5. У облику множине заменице МОЈ акценат се мења. Разлика је: а. само у акценту, б. само у интонацији, в. и у интонацији и у квантитету. (заокружи тачан одговор)
6. У примерима ГРАД – ГРАДИТИ акценат именице и глагола:
 - а. Разликују се по интонацији
 - б. Разликују се по квантитету
 - ц. Разликују се по квантитету и интонацији. (заокружи тачан одговор)
7. Заокружи слово испред реченице у којој БИ није енклитика:
 - а. Да ли би дошао?
 - б. Шта то би?
 - ц. Он би радо путовао.
8. Подвуци проклитике у следећој реченици: Нас не интересује то решење са погрешним датумом.
9. Подвуци речи код којих је акцентован трећи слог: разјаснити, просторија, прочитати, разјашњавати, пријатељица.
10. Неакцентована дужина у књижевном језику може стајати:
 - а. Само иза акцентованог слога
 - б. Само испред акцентованог слога
 - ц. И иза и испред акцентованог слога. (заокружи тачан одговор)
11. Подвуци проклитике у следећој реченици: Да ли си се и ти дуго задржала у куповини? Не, нисам.
12. Подвуци пример са дугоузлазним акцентом: грана, гране, грање.
13. Заокружи слова испред презентских облика који илуструју преношење акцента на проклитику:
 - а. Не зна
 - б. Не сече
 - ц. Не мисли
 - д. Не види.

14. Заокружи слово испред облика речи у којима је обавезна неакцентована дужина:
- а. Инструментал једине именица мушког рода са нултим наставком у номинативу једине
 - б. Генитив множине свих именица
 - ц. Одређени придевски вид сва три рода
 - д. Номинатив множине свих именица.
15. Подвуци проклитику у следећој реченици: Како ли се само пише негација са глаголом?
16. Подвуци проклитике у следећој реченици: Због чега ли је одлучио да не путује до априла?

Бојан Јокановић

Бојан Јокановић

Врсте строфа: пантент, квинтен...

*

Он има ауторитативно име.

*

Вукови омиљени певачи су Вујић и Подаговић.

*

Вуков сарадник на изради другог издања Српског рјечника био је Ђура Јаничић.

*

У Софкиној кући су биле турчинске ствари: ћилими, јастуци, софе...

*

Клаудије, Хамлетов стриц, удаје се за Гертруду.

*

Син од Анселимова зове се Ла Мерлин.

*

Називао је погребним именима.

*

Музе у грчкој митологији су биле краве.

*

Бацио је план на њега.

*

Боје су изражљивије.

*

Хтео је Зевс да га запечати на стену.

*

Физиолог Кант је тврдио...

*

Ко је овај човек који се зове Руђер Бошковић?

*

Како се зове Гарфилдов тата?

ПРИЧА О ДРАМСКОЈ

Драмска секција је извор инспирације и среће за сваког члана. Стављамо у овај наш драмски кутак неколико слика да се сетимо дивне представе Балкански шпијун са завршне свечаности посвећене деветнаестој генерацији матураната. Најновија представа је Сумњиво лице. Планирали смо да је изведемо за Светог Саву као хуманитарну представу.

ТЕСТ ОПШТЕ КУЛТУРЕ БРОЈ 39 – РЕШЕЊА:

1. Колико жица има виолина? Четири.
2. Како се зове стадион ФК „Милан“? Ђузепе Меаца.
3. Како се зове сова Харија Потера? Хедвига.
4. Који надимак је имао Луј XIV? Краљ Сунце.
5. Како се зове отац браће Југовић? Богдан.
6. Које три дисциплине чине триатлон? Пливање, бициклизам и трчање.
7. Како се назива наука која се бави ерупцијама вулкана? Вулканологија.
8. Шта је ат? Коњ.
9. Од кога зазире ксенофоб? Од странаца.
10. Који надимак је добила јединка *Australopithecus afarensis*, нађена 1974. године: Луци
11. Где се налази долина Неандер? У Француској, Немачкој, Енглеској.
12. Који од наведених није хомо: *Homo antecessor*, *Homo habilis*, *Homo encephalisor* (*Homo encephalisor*)
13. Којој врсти припада „Човек са Јаве“? *Homo erectus*
14. Шта значи израз „дан де“? Много важан дан.
15. Које три земље излазе и на Атлантски океан и на Средоземно море? Мароко, Француска и Шпанија.
16. Главни град Марока је... Рабат. (Казабланка је највећи и економски најснажнији)
17. Који назив носи фудбалска репрезентација Марока? Лавови Атласа.
18. Шта је грош? Ситан новац.
19. Какве су уши цара Тројана? Козје.
20. Ког гаса има највише у ваздуху? Азота.
21. Која је највећа копнена животиња? Слон.
22. Колико језика треба да говори полиглота? Барем четири поред матерњег.
23. Наведи нашег најпознатијег полиглота? Захарија Орфелин и Доситеј Обрадовић.
24. Колико пауница има у називу познате бајке? Девет.
25. Ако се налазиш на Ускршњем острву, значи да си отпутовао у... Чиле.
26. Кога воли филантроп? Људе.
27. Шта је херонофобија? Страх од радости.
28. Јоркширски стафорд и ирски су... овчари, гоничи, теријери. Теријери.
29. Колико играча на терену има у једном фудбалском тиму? 8, 5, 11. (5)
30. Која се валута користи у Шведској? Фунта.
31. Која планета је најближа Сунцу? Марс, Меркур, Јупитер. (Меркур)
32. Велики и мали друг врте се у круг. Шта је то? Казалке на сату.
33. Који је број следећи у низу? 2361886424...8(2ц3=6, 3ц6=18, 1ц8=8, 8ц8=64, 6ц4=24)
34. Шта значи израз носити свилу и кадифу? Облачити се раскошно, богато.
35. Шта је свитак? Лист папира, папируса, пергаментна смотан у ваљак.
36. Шта значи израз – радити нешто да све сева? Радити оштро и брзо.
37. Шта значи израз – бити скрштених руку? Не радити ништа.
38. Шта значи израз – бити некоме уз колено? Бити први до некога (по положају)
39. Шта је севдах? Љубавна чежња, љубав, страст, занос.
40. Шта прави седлар? Прави и поправља седла.

Нађа Весић 16

ЗА И ПРОТИВ ШКОЛСКИХ НОВИНА. КОМЕНТАР ЗА НОВИНЕ БРОЈ 38.

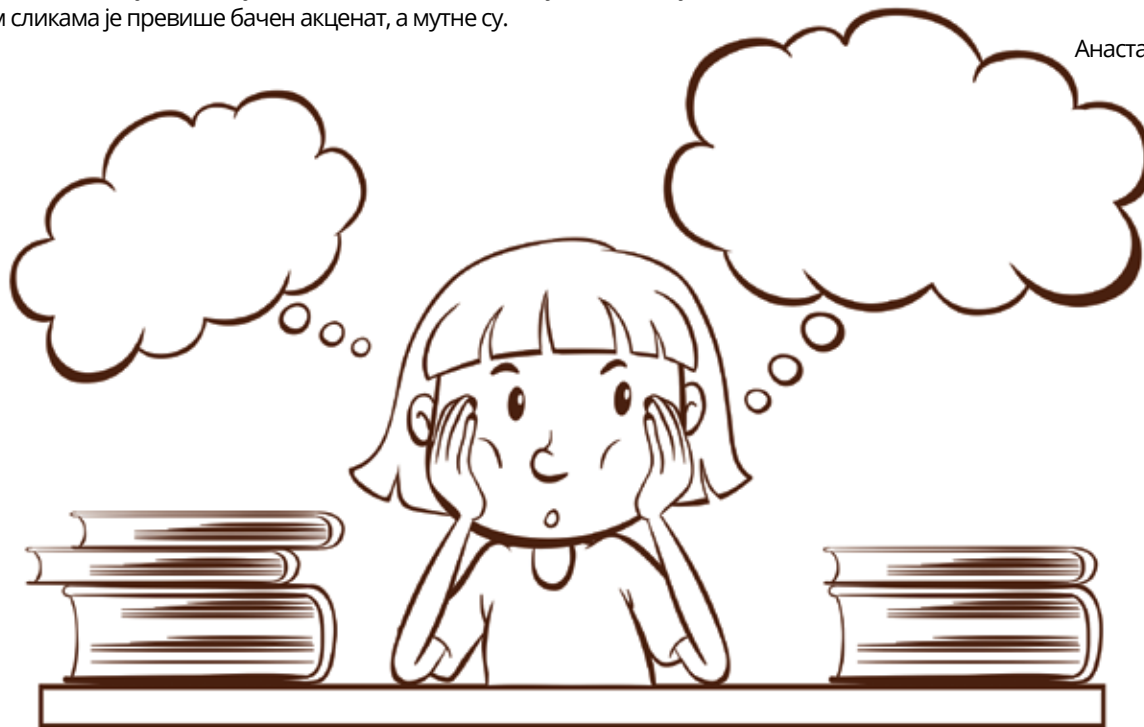
Добре стране часописа:

- Цртежи на корицама новина су аутентични и одлично се уклапају и долазе до изражаја.
- Свака страна има свој наслов и самим тим се лакше налазим.
- Цртежи у новинама представљају велики труд и праву уметност ученика.
- Маргине се уклапају, елегантне су и не боду очи.
- Има предивних слика са екскурзија и догађаја које су повезана са школом.
- Слике и текстови буде креативност и машту у мени, јер је све предивно приказано и написано.
- Лепо је што увек можемо да се присећамо свих догађаја.
- Свиђа ми се што у часопису има мојих текстова, слика и цртежа.

Лоше стране приче.

- На доста страна је текст збијен и тешко га је читати и остати концентрисан због истог.
- Садржај на првој страни треба да има број страница на којој се налази та тема.
- Слика која се налази на почетној страни се превише стопила са текстом.
- Део са сликама и именима матураната ми се не допада, из разлога јер су слике веома мале, и ученици се не виде јасно.
- Додала бих утиске од матураната за школу, јер су ипак у њој провели четири године.
- На неким сликама ученици су неочекивано сликани, па су због тога мутно и спонтано испали.
- Неким сликама је превише бачен акценат, а мутне су.

Анастасија Рајковић Иа

Драги читаоци и читатељке,

Данас на велики дан за школу уопште, па и за нашу школу, која постоји већ двадесет година, слаavimo Светог Саву. Српски светац заслужио је посебно место у нашем народу и већ традиционално се овај дан проводи у срећи и весељу. Наши глумци и глумице су припремили представу Сумњиво лице. Ако успемо да пренесемо и делић дивне атмосфере са проба, уживаћете у здравом смеху који може да изазове само Нушић.

Наше посвећене новинарке и новинари су завирили у сваки сегмент школског живота и пренели вам све што смо радили, смишљали, маштали, представили су неке занимљиве радове, истраживања, јавне часове.

Овај број доноси два важна интервјуа – са професором Кубичеком и са нашом Теом, бившом ученицом која је сагледала свој школски живот из друге временске и просторне перспективе. Никада нисмо свесни док не прође да је најлепше ђачко доба. Овај број обилује вашим ликовним и литерарним радовима који су зрели и озбиљни и најављују једну генерацију ученика и ученица који воле да читају. У вези са тим је и стална препорука наше библиотекарке.

Растали смо се од неких драгих људи у прошлој години, али нећемо их никада заборавити. Ходници ће одзвањати успоменама на њих. Време је за нове генерације, за почетке, нове изазове, али ћемо остати доследни оном што нас истиче – бризи за друге, поштовању различитости, неговању интеркултуралности...

Опробајте се у решавању кликера и проверите како стојите са општом културом, пробајте да забележите сваки бисер на часу, борите се против своје и туђе досаде! Измишљајте имена сопстеним искуствима и сазнањима! Читајте пажљиво и уживајте у ономе што је и ваших руку, промишљања, креативности, размене – дело!

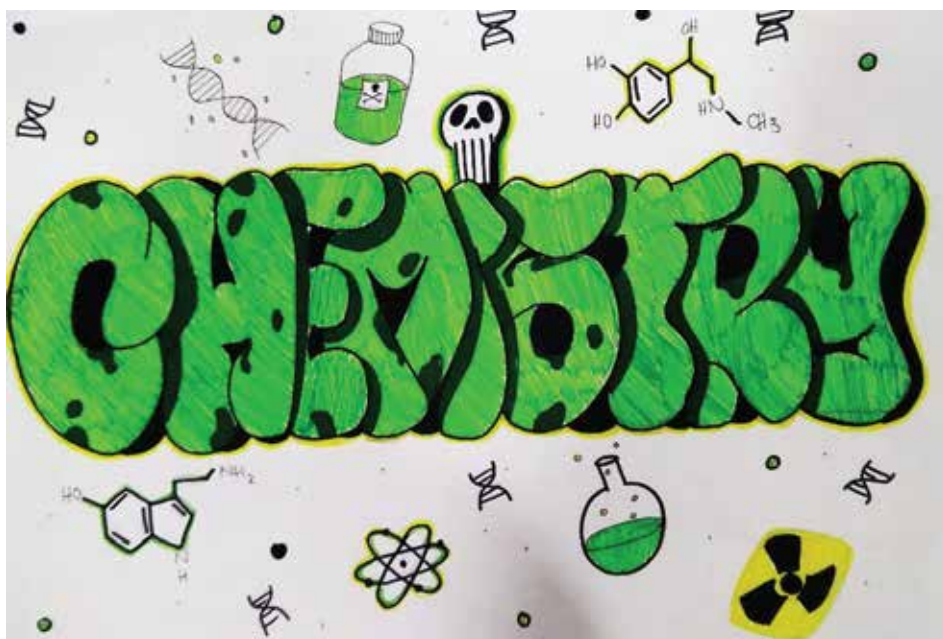
У име редакције,
Катарина Урошевић, главна и одговорна уредница

Елена Ђајић 116

Јана Пашагић 16

Тамара Лечић 16

Павле Матић 16

Маша Алвировић ИБ

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

373.5(497.11)

Соколске новине : лист ученика Гимназије "Руђер Бошковић" / главни и одговорни уредник Катарина Урошевић. - 2003, бр. 1 (дец.) -
.- Београд : Гимназија "Руђер Бошковић", 2003- (Београд : Нови Сад: Алфа Граф НС). - 21 cm

Доступно и на: <https://osboskovic.edu.rs/publikacije>. Полугодишње.
ISSN 2787-0502 = Соколске новине
COBISS.SR-ID 36980233